

HITFOGALMAK JELSZÓTÁRA

HITFOGALMAK JELSZÓTÁRA

KOINÓNIA, 2003

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Religiöse Gebärden. Gebärdenkartei
Fachausschuß Religiöse Gebärden (FARG)
Heilbronn 1992

Fordította
KOZMA ERIKA

A fordítást ellenőrizte
GERGELY ANDREA

Szakértő
KORODI CSABA

A fordításhoz hozzáadott jelek
rajzait ORBÁN TIBOR készítette.

A fordításban a revideált Károli Gáspár
bibliafordítást idéztük.

A könyv megjelenését a
Kom Over En Help Alapítvány
támogatta.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
Hitfogalmak jelszótára /
trad.: Kozma Erika
Kolozsvár [Cluj-Napoca]: Koinónia, 2002
p.; cm. – (Puritán tanítók)
ISBN 973 8022 58 4

I. Kozma Erika (trad.)

ELŐSZÓ

Isten iránti hálával bocsátjuk útjára ezt a könyvet, amely ebben a témakörben hiánypótló műnek számít. Az eddig megjelentetett magyar jelzőtárakban nagyon kevés vallásos fogalom szerepel. A siketeknek és a velük közösségben élő családtagoknak, barátoknak, hitoktatóknak, lelkészeknek viszont égető szüksége van a vallásos fogalmakra utaló jelek minél teljesebb ismeretére.

Nem állt módunkban összegyűjteni és egységesíteni a magyar nyelvterületen használatos hétköznapi vallásos jeleket. Jelen gyűjtemény egy német kiadás fordítása. A fordítást tizenhat kifejezéssel és az eredeti illusztrációk stílusát imitáló rajzokkal egészítettük ki. Ahol a református jelrendszer eltér a katolikustól vagy az evangélikustól, ott mindhárom ábrázolásmódot feltüntettük a jobb használhatóság kedvéért.

Meggyőződésünk, hogy a Krisztus evangéliumát el kell juttatni a „csend világában” élőkhöz is, hogy az ő életüket is megújítsa. Az Ige azoknak is lelki tápláléka, akik nem a hang,

hanem a látás útján tapasztalják meg az Isten jelenlétét.

Kérjük szótárunk használóit, hogy észrevételeikkel és javaslataikkal szíveskedjenek hozzájárulni a későbbi kiadások tökéletesítéséhez.

Legyen Övé a dicsőség, „aki mindent helyesen cselekedett; a siketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé”.

Nagykend, 2002 októberében

KORODI CSABA
lelkész, vallástanár

ADOMÁNY / ADAKOZNI

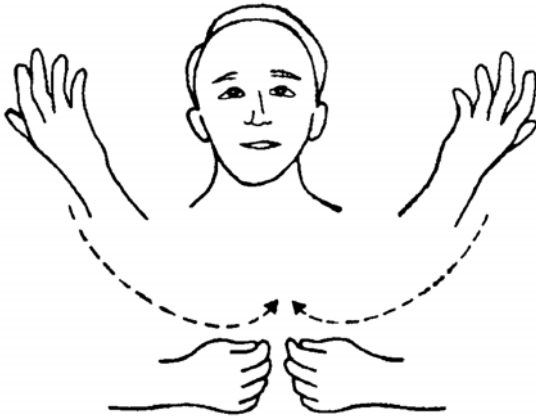
KIVITELEZÉS:

Egyik kezünk ujjbegyeit egymáshoz közelítjük, utána szétnyitjuk, mintha elengednénk valamit.

JELENTÉS:

A jel a perselybe bekerülő pénz bedobásának a gesztusát jeleníti meg. Az adakozás az istentisztelet szerves része, emiatt szükséges ennek a jelnek az ismerete. (2Kor 9,7: ...a jókedvű adakozót szereti az Isten.)

ADVENT (1)

KIVITELEZÉS:

Kezeinket felemeljük, tekintetünket szintén, majd kezeinket lassan a testünkhöz visszük, tekintetünkkel kísérvük a mozdulatot.

JELENTÉS:

Az advent megérkezést, a Jézus születésére és visszajövetelére való előkészületet jelent. A mozdulat várakozást és elfogadást jelöl.

ADVENT (2)

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünk hüvelyk- és mutatóujjával vízszintesen kifelé egy kört írunk le.

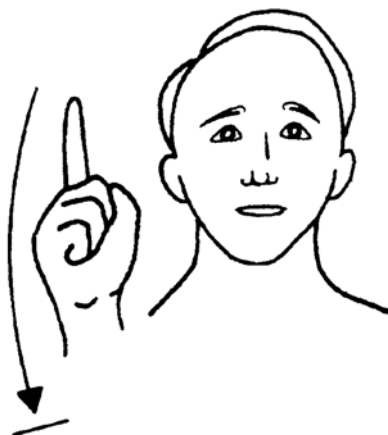
JELENTÉS:

A GL 1.0766 számú profánjel mélyen gyökerezik a hallássérült emberek tudatában. A koszorú az örökkévalóság szimbóluma.

AKARAT

[Isten akarata]

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunkkal lefelé ütünk.

JELENTÉS:

Ez a jel Isten parancsolataira emlékeztet. Ő az, aki meghatározza emberi életünket. (*Zsolt 119,15: A te határozataidról gondolkodom. D2*)

ALATT

[Poncius Pilátus alatt]

KIVITELEZÉS:

Hüvelykujjunkkal lefelé mutatunk.

JELENTÉS:

A GdG 176-os számú profánjel egyszerre jelöli a kegyetlenséget és az elnyomást vagy a halálos ítélet kihirdetését. A hiszekegyben Pilátus neve a szenvedéshez kapcsolódik, így ez a jel a különösen rossz életkörülmények közti szenvedésekre is utal.

ALÁZAT / ALÁZATOS

KIVITELEZÉS:

Kezünket a mellkasunkra helyezzük, fejünket kissé lehajtjuk.

JELENTÉS:

A jel összeköti az alázatot önmagunk szabad alárendelésével, a tenyerünk elhelyezése pedig a személyes visszafogottságra utal.

ÁLDOZAT / ÁLDOZNI

KIVITELEZÉS:

Behajlított karjainkat felfelé nyitott tenyerekkel leengedjük, tekintetünket felemeljük.

JELENTÉS:

A jel az Istennek, valamint a felebarátunknak bemutatott áldozatra utal, mely akár életünk feláldozásához is vezethet. (Zsid 9,28: ...Krisztus is egyszer megáldoztatván...; Zsid 13,16: *A jótékonyásgról pedig és az adakozásról el ne felejtkezsetek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten.*)

ÁMEN

KIVITELEZÉS:

Kezeinket imádságra összekulcsoljuk.

JELENTÉS:

A jel egy szoros kapcsolatra utal: *úgy legyen, úgy maradjon*. A héberben ez a fogalom (ämunah) hűséget, állhatatosságot jelent.

ANGYAL

KIVITELEZÉS:

Kezeinket kifelé fordított tenyerekkel testünkötől ívben felemeljük, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A jel az angyalt szerepének a nagyságában mutatja be: mint Isten szóvivőjét, mint aki védelmet nyújt, áldást ad. (Zsolt 91,11: *Mert az ő angyalainak parancsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden utadban; Luk 2,9–11: És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének. És monda az angyal nékik: Ne féljeteK, mert ímé hirdetek néktek nagy örömet,*

mely az egész népnek öröme lészen. Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában.)

APOSTOL

KIVITELEZÉS:

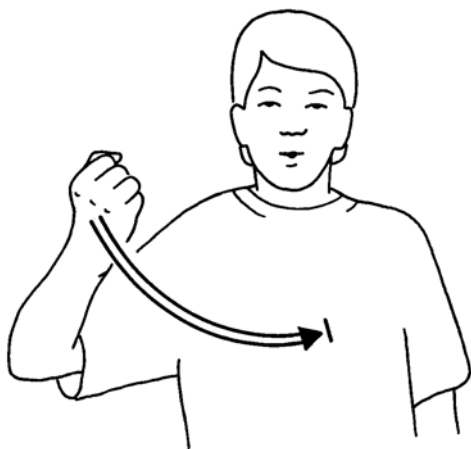
Három ujjunkkal felfelé mutatunk, majd kinyújtjuk a karunkat, és mutatóujjunkkal előremutatunk.

JELENTÉS:

Az ISTEN jelről a KÜLDETÉS jelre váltunk át: Isten felhatalmaz és elküld, hogy embereket nyerjünk meg a hit számára. (*Mt 28,19–20: Menjetek, és tegyetek tanítványokká minden népeket... tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek.*)

ÁTOK

KIVITELEZÉS:

Felemelt ököllel erősen a mellkasunkra ütünk.

JELENTÉS:

A jel az ember önnön pusztításáról beszél, mely az Istentől való eltávolodásának a következménye. Az evangélium által megszabadulunk ettől az átoktól. *(Péld 3,33: Az Úrnak átka van a gonosznak házában...; Gal 3,13: Krisztus váltott meg minket a törvény átkától...)*

ATYA / ATYAISTEN

KIVITELEZÉS:

Kezeinket szélesre tárjuk.

JELENTÉS:

A jel Isten kiváló apai és anyai tulajdonságaira utal: az odafordulásra és az elrejtésre. A mozdulatot a tékozló fiú történetéből vettük át. (*Lk 15,20: ...és oda futván, a nyakába esék, és megcsókolgatá őt.*)

BÉKESSÉG

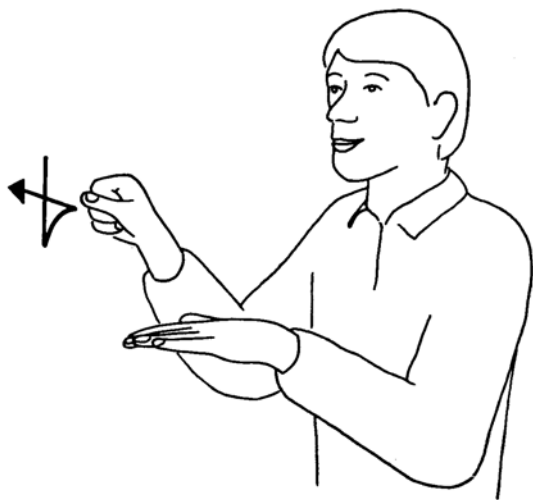
KIVITELEZÉS:

Kezeinket összekulcsoljuk, majd lefelé fordított tenyerekkel széttárjuk.

JELENTÉS:

A megnyugtatóst jelölő, általánosan ismert mozdulat kibővült a MEGBOCSÁTÁS jelével. Csak a megbocsátás után van békesség. (*Ef 4,3: Igyekezvén megtartani a Lélek egységét a békességnek kötelékében.*) Ez a jel viszont nem ad útmutatást a konfliktusok kezelésére.

BÉRMÁLÁS

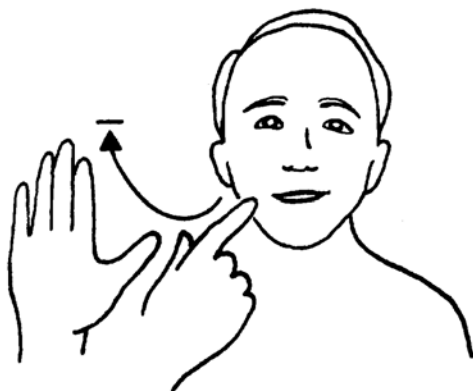
KIVITELEZÉS:

Tenyerünket a bérmálóra helyezzük, a másik kezünk hüvelykujjával a homlokára keresztet rajzolunk.

JELENTÉS:

A jel a bérmálás központi mozzanatára utal. A celebráló lelkész kézzel és felkenés által avatja a bérmálót a gyülekezet hiteles tagjává. A homlokra rajzolt kereszt a keresztségre emlékeztet.

BEVALLANI

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunktat szájunk szögletétől előrevisszük, tenyerünket fejmagasságban kifelé fordítjuk, így tartjuk.

JELENTÉS:

A BESZÉLNI jel a KÖZZÉTENNI jellé alakult át. Vallásos közegben ez a jelentés a hit és a bűn fogalmával áll szoros összefüggésben. (*Zsid 4,14: ...ragaszkodjunk a vallásunkhoz...*)

BIBLIA

KIVITELEZÉS:

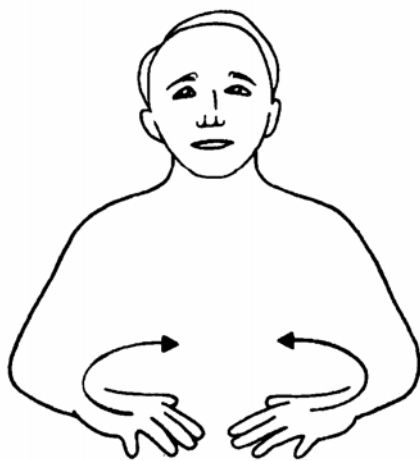
Egy könyv kinyitásának a mozdulatát végezzük.

JELENTÉS:

A Könyvek Könyvét a klasszikus könyvjellel mutatjuk.

BIRODALOM

[A halál birodalma]

KIVITELEZÉS:

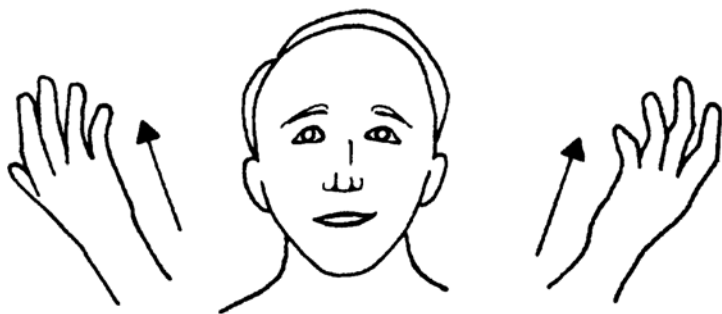
Mindkét kezünkkel egy kör alakú felületet írunk le.

JELENTÉS:

Ez a birodalom egy véges hely, akárcsak a közönséges HELY jel.

BIRODALOM

[Az Isten birodalma]

KIVITELEZÉS:

Lazán szétnyitott tenyerekkel felfelé mutatunk, tekintetünket is felemeljük.

JELENTÉS:

A jel az öröm és a beteljesülés mozdulatait hordozza magában, melyek Isten közelségére utalnak. De Isten jelenléte nem korlátozódik a mennyek országára: Jézus és a Szentlélek által jelen van a gyülekezetben. Ezért imádkozzuk a miatyánkban: „Jöjjön el a te országod!”

BÍZNI / HINNI

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünkkel a szív helyére mutatunk, majd tenyereinket kifelé széttárjuk.

JELENTÉS:

A mozdulat a bizalom és a hit jelentéseit az ember odaadásának és Isten előtti készségének a jeleként értelmezi. (*Lk 5,5: ...a te parancsolatodra levetem a hálót.*)

BÖJTŐ

KIVITELEZÉS:

Öklünkkel a szívünk felett egy kört írunk le, majd kezeinket összekulcsoljuk.

JELENTÉS:

A jel azt hangsúlyozza, hogy a nap bűneink megvallásáról szól. A NAP szó jelentése nincs jeelve, mert a hangsúly az imádságon van.

BÖJTÖLNI

KIVITELEZÉS:

Kezünket egyszer a szájunkhoz visszük, utána mutatóujjunkat hirtelen oldalra rántjuk.

JELENTÉS:

A jel az ételről való lemondásra utal, de ugyanakkor általánosítja is azt.

BŰN / ADÓSSÁG

KIVITELEZÉS:

Öklünkkel a szívünkre ütünk.

JELENTÉS:

A jel a bűnnel együttjáró lelki megterheltségre utal. (*Zsolt 25,18: Lásd meg szegénységemet és gyötrelmemet; bocsásd meg minden bűnömet.*)

BŰNBÁNATOT TARTANI

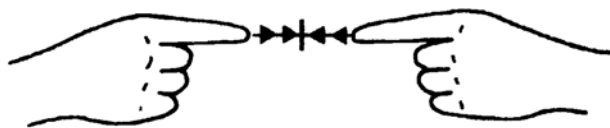
KIVITELEZÉS:

Ökölbe szorított kézzel egy kört írunk le a szívünk fölött.

JELENTÉS:

A jel a bűn megbánására utal. A kéz keresztezése a belső nyugtalanság kifejeződése, majd pedig a békesség kereséséjé. (*Zsolt 32,3: Míg elhallgatám, megavultak csontjaim a napestig való jajgatás miatt.*)

BŰNÖSÖK

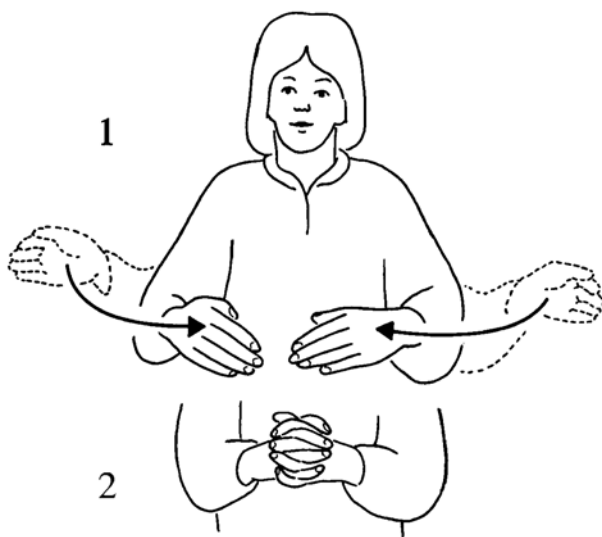
KIVITELEZÉS:

Mindkét mutatóujjunkt kétszer, könnyedén összeütjük.

JELENTÉS:

A GdG 842-es számú profánjel egyben a veszekedés jele, és azt hangsúlyozza, hogy mindegyikünk bűnös: mi magunk és az ellenünk vétkezők is.

CSENDESSÉG / ELMÉLKEDÉS

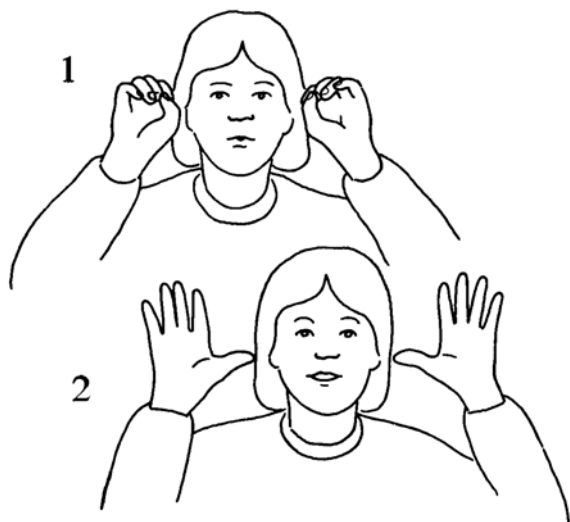
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünkkel egy félkört írunk le magunk előtt, majd kezeinket összekulcsoljuk.

JELENTÉS:

A jel az imádságra való összegyülekezésre utal. Az összekulcsolt kezek az istentisztelethez való közelségünkről szólnak.

CSODA

KIVITELEZÉS:

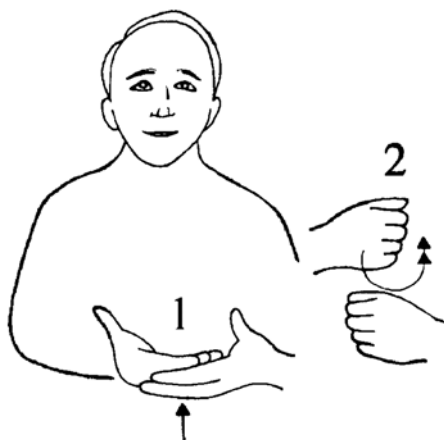
Kezeinket összefogott ujjbegyekkel szemmagasságba emeljük, csodálkozó pillantással hirtelen kinyitjuk, villogtatást utánozva.

JELENTÉS:

A mozdulat az embernek a csoda feletti ámulatát és döbbenetét jelzi. Isten számunkra érthetetlen módon cselekszik a világban. (*Mt 8,27: Kicsoda ez, hogy mind a szelek, mind a tenger engednek neki?*)

DIAKÓNIA

KIVITELEZÉS:

Egymásra helyezett tenyereinket megemeljük, majd az egyik öklünkkel kétszer, kör alakban a másikra ütünk.

JELENTÉS:

A jel a segélyszervezet fogalmából indul ki.

DIAKÓNUS

[Evangélikus diakónus]

KIVITELEZÉS:

Egymásra helyezett tenyereinket megemeljük, majd mindkét kezünket nyakszirttól kissé oldalra mozdítjuk.

JELENTÉS:

A jel a diakónus egyik feladatára utal: segíteni az istentiszteleti rendben.

DIAKÓNUS

[Katolikus diakónus]

KIVITELEZÉS:

Mutató- és hüvelykujjunktat szétterpesztjük, majd kezünket az egyik vállunktól átlósan lefelé mozdítjuk.

JELENTÉS:

A jel a diakónusi viselet egyik részét jelöli: az átlósan viselt stólát.

DICSŐSÉG

KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással felemeljük karjainkat, tekintetünket szintén.

JELENTÉS:

Ez a jel hasonlít a MENNY jeléhez. Mérete az öröm és a dicsőség határtalanságát nyomatékosítja.

DICSŐSÉG

[Isten dicsősége]

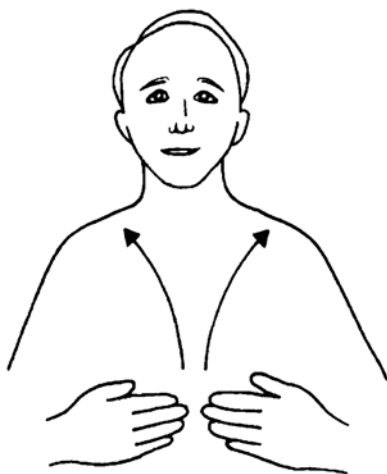
KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással ívben felemeljük karunkat, tekintetünket szintén.

JELENTÉS:

Ez a jel csak Isten dicsőítésére alkalmazható. (5Móz 32,3: ...magasztaljátok Istenünket!)

EGY ÚJ NAP

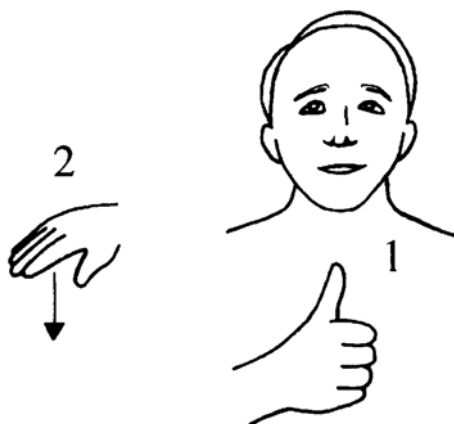
KIVITELEZÉS:

Behajlított karjainkat ívben felemeljük.

JELENTÉS:

A REGGEL jel (lásd a GdG 1048 és a GL 1.0770 számú profán jeleket) az új napra való felvirradás feletti örömeinkre utal. Minden nap lehetőség életünk újrakezdésére.

EGYSZÜLÖTT FIÚ

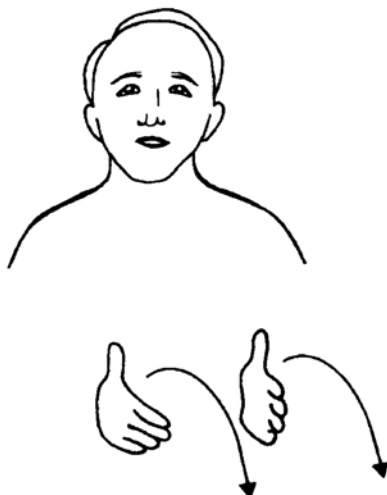
KIVITELEZÉS:

Hüvelykujjunkkal felfelé mutatunk, majd ugyanazzal a kezünkkel vállmagasságban egy gyerekfejet formálunk.

JELENTÉS:

A jel nem foglalkozik a fogalom dogmatikai háttérével, pusztán az EGYSZÜLÖTT jelentésre korlátozódik. Az Atya és a Fiú közti egyneműség lehetővé teszi, hogy kapcsolatukat mint szülő és kisgyerek viszonyát mutassuk be.

ELTEMETNI

KIVITELEZÉS:

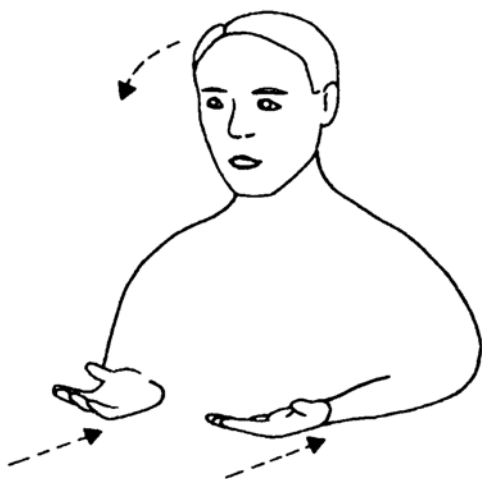
Mindkét kezünket egymással párhuzamosan előre-, majd lefelé mozdítjuk, tekintetünkkel követve azt.

JELENTÉS:

A jel a sírfalakat jelöli, s bár nem vallásos jel, de sokat használják vallásos környezetben, a hiszekegyben is megtalálható.

ENGEDELMES / ENGEDELMESSÉG

KIVITELEZÉS:

Kezeinket felfelé fordított tenyerekkel lazán a testünkhöz húzzuk, közben fejünket meghajtjuk.

JELENTÉS:

Az engedelmesség Isten akaratának az elfogadását jelenti. (*Zsolt 119,5: Vajha igazgattatnának az én útaim a te rendeléseid megőrzésére! D21*)

ERŐ

KIVITELEZÉS:

Ökölbe szorított kezeinket lassan vállmagasságba emeljük, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

Testünk megfeszítettsége Isten mindenhatóságának a jeleként értelmezhető. A jel viszont félre is érthető, fenyegetésnek olvasható, emiatt több változata létezik. Az erő, amit Isten ad nekünk bátorítás, vigasztalás és türelem.

EVANGÉLIKUS

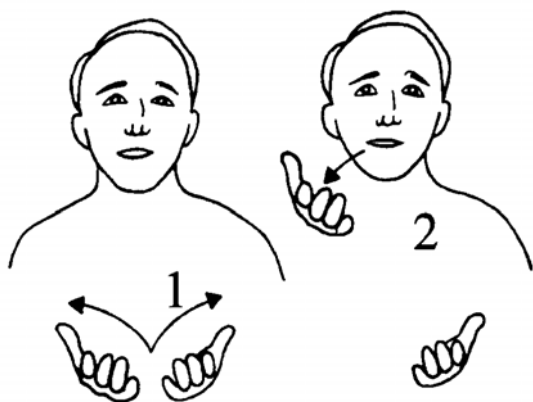
KIVITELEZÉS:

Kezeinket imára kulcsoljuk.

JELENTÉS:

A jel a vallási hovatartozásra utal, és a felekezetnek az imádság idejére jellemző testtartását jelöli.

EVANGÉLIUM

KIVITELEZÉS:

Egy könyv kinyitásának a mozdulatát végezzük, majd az egyik kezünket úgy tartjuk, a másikkal pedig szájunk szögletétől kifelé mutatunk.

JELENTÉS:

A jel egybefoglalja a BIBLIA és a PRÉDIKÁLNI fogalmakat.

FARIZEUS

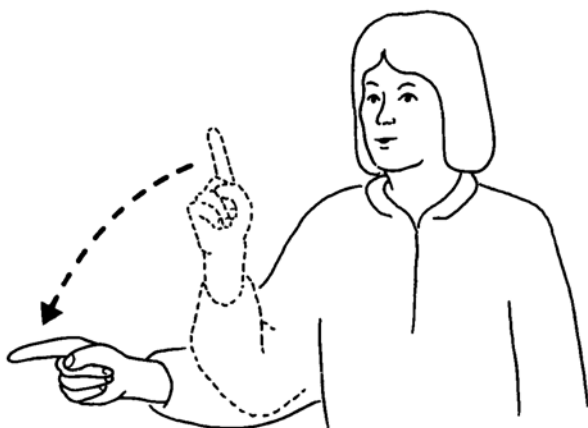
KIVITELEZÉS:

Egyik tenyerünket a szívünkre helyezzük, másik kezünket kifelé fordított tenyérrel felemeljük.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy a farizeusok szigorúan betartották a törvényt és mindenki mást erre intettek. Jézus azonban azt kifogásolja bennük, hogy a törvényt képmutató módon élték meg.

FELADAT / KIKÜLDENI

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunkkal előremutatunk, közben karunkat lassan kinyújtjuk.

JELENTÉS:

A feladat Istentől való küldetés, amelyet valaki betölt.

FELMENNI A MENNYEKBE

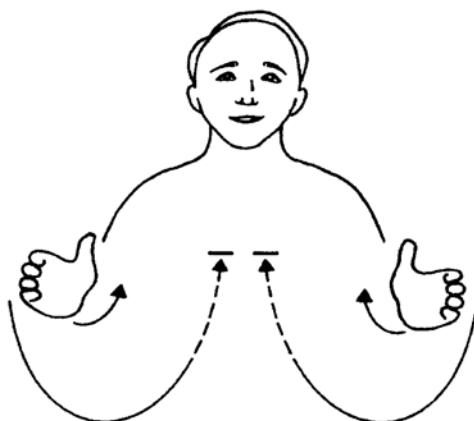
KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással lassan felfelé mutatunk, tekintetünkkel követve a mozgást.

JELENTÉS:

A mozdulat örömet és beteljesülést árul el azokról, akik átélik Isten közelségét. Ezt az általános érzést több bibliai részben is megtaláljuk.

FELTÁMADNI / FELTÁMADÁS

KIVITELEZÉS:

Mindkét tenyerünket laza ívben kifelé csavarjuk, majd rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A teremtés jele az Isten által életre hívott új teremtésre utal. A teremtettséget a semmi felől kell megvilágítani. Jézus feltámadása új teremtés Isten által. Ő az „új teremtés elsőszülöttje”. (*1Kor 15,20–22: ...Krisztushoz való kapcsolódás által nyernek új életet; Kol 3,1–4: Krisztussal együtt új életre támadtatok fel.*)

FOGANNI

[A Szentlélek által foganni]

KIVITELEZÉS:

Egyik kezünket fentről lefelé félkörben a testünkhöz visszük.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy Mária gyermeke Istentől fogantatott.

GONDOSKODNI

KIVITELEZÉS:

Lazán behajlított tenyereinket egymásra helyezzük, majd lassan kifelé és oldalra elmozdítjuk.

JELENTÉS:

A jel a másik ember hordozására, a róla való gondoskodásra utal. (*Gal 6,2: Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.*)

GONOSZ

KIVITELEZÉS:

Ökölbe szorított kézzel fenyegető mozdulatokat végzünk, majd öklünket szívünkre helyezzük.

JELENTÉS:

Ezzel a mozdulattal Isten ellen irányuló lázadásunk minden következményét (gyűlöletet, erőszakot) kifejezzük, mely minket bűnösökké tesz.

GYÓGYÍTANI

KIVITELEZÉS:

Egyik tenyerünkkel a másik kézfejet meg-simogatjuk, majd karjainkat áldásra emeljük.

JELENTÉS:

A jel a fizikai és a lelki gyógyulásra, illetve az áldásra utal. Ennek példája a béna meggyógyításának története a Mk 2,1–12 szerint.

GYÓNNI

KIVITELEZÉS:

Egyik kezünket nyitott tenyérrel a szájunkhoz emeljük.

JELENTÉS:

A jel a gyónás titkos mivoltára utal. A gyónás titkossága lényeges előfeltétele annak, hogy valaki személyes bűnét megvallja.

GYÜLEKEZET / KÖZÖSSÉG

KIVITELEZÉS:

Karjainkkal egy félkört írunk le vízszintesen magunk előtt.

JELENTÉS:

A jel az egybegyűlteket mint közösséget mutatja be.

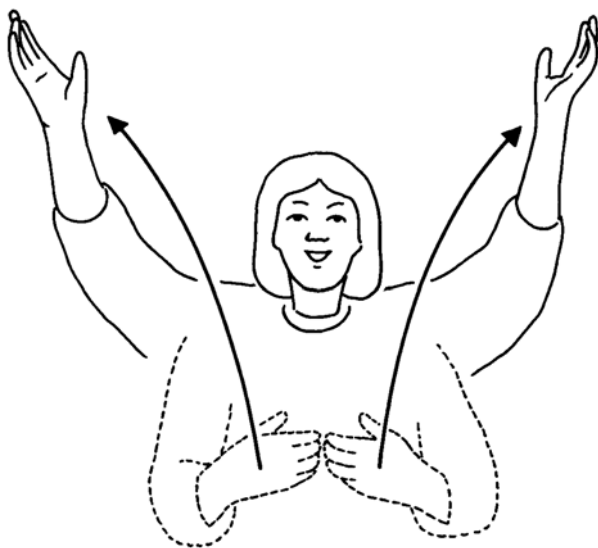
HÁLA

KIVITELEZÉS:

Egymás felé fordított tenyereinket állmaggasságból kifelé mozdítjuk, majd az adás mozdulatát utánozzuk.

HALLELUJA

KIVITELEZÉS:

Karjainkat laza kéztartással magunk előtt széles ívben felemeljük, tekintetünket szintén.

JELENTÉS:

A mozdulattal az ember Istenhez való örömteli, teljes mértékű odafordulását jelezzük. Az egyházi szokás szerint a „halleluja” felkiáltás húsvétkor hangzik el.

HALOTT / HALÁL

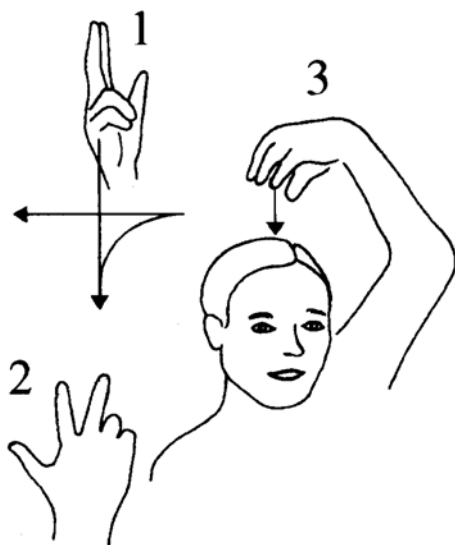
KIVITELEZÉS:

Egyik tenyerünket lassan a másik kézfejünkre fektetjük.

JELENTÉS:

Az egymásra helyezett kezek az örök pihenésre utalnak.

HÁROMKIRÁLYOK

KIVITELEZÉS:

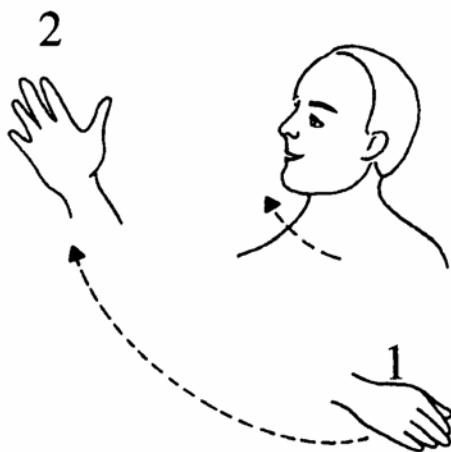
Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe, majd tenyerünket magunk felé fordítva a 3-as szám daktil jelét mutatjuk, rövid ideig úgy tartjuk, közben másik kezünket lazán, fentről a fejünkre helyezzük.

JELENTÉS:

A jel teológiailag se nem indokolt, se nem hiteles. Arra a hagyományra épül, ami a három bölc

látogatásáról számol be Jézus születése kapcsán. A gazdag ajándékok arra engednek következtetni, hogy távoli királyok lehettek. Az evangélikus egyházban a háromkirályok ünnepe a misszió ünnepével kapcsolódik össze.

HÁROMKIRÁLYOK ÜNNEPE

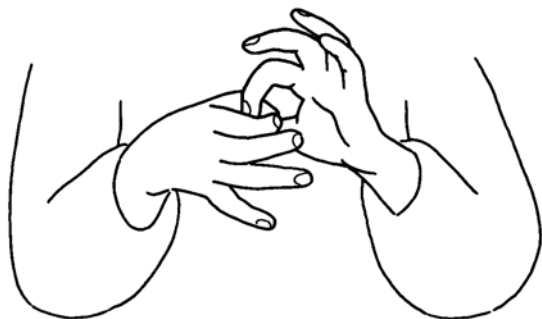
KIVITELEZÉS:

Egyik kezünkkel egy széles ívet rajzolunk magunk elé, ezalatt ujjainkat lassan szétnyitjuk, szétterpesztve tartjuk, a mozdulatot csodálkozó tekintetünk kíséri.

JELENTÉS:

A jel a három király vezetésére megjelenő csillag felbukkanására utal, fénye Jézus Krisztus születését jelzi. *(Lk 2,32: Világosságul a pogányok megvilágosítására...)*

HÁZASSÁG

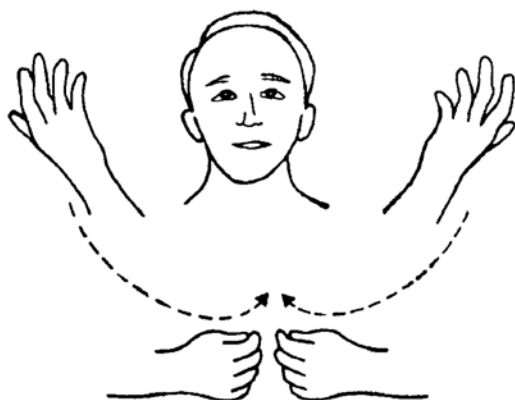
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünk hüvelyk- és mutatóujját gyűrűkké formáljuk, majd egymásba helyezzük.

JELENTÉS:

A mozdulat két ember tartós kapcsolatát jelzi az egymásba fonódó gyűrűk jelképe által. A katolikus egyházban a házasság szentség, így a jel kiegészülhet a szentség jelével is.

HINNI / HIT

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket szívünktől kifelé tárva szétnyitjuk.

HIT

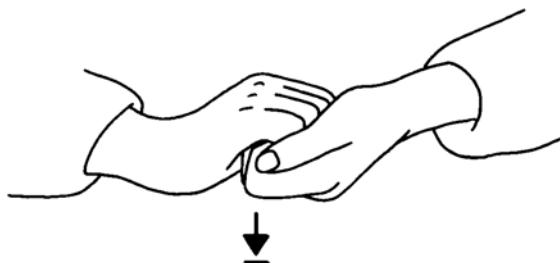
KIVITELEZÉS:

Jobb kezünkkel a *h* hang daktíl jelét formáljuk, majd megérintjük vele homlokunkat és szívünket.

JELENTÉS:

A jel a hit két összetevőjére utal: biztos ismeretre és szívbeli bizodalomra.

HŰSÉGES / HŰSÉG

KIVITELEZÉS:

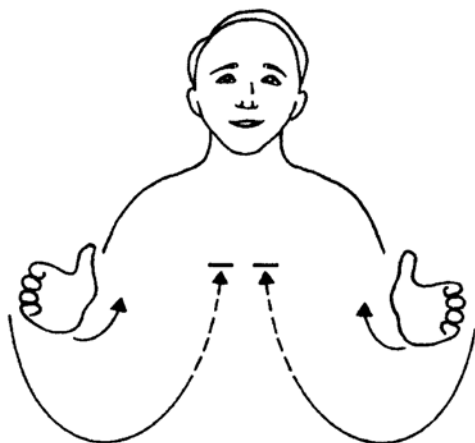
Ujjainkat behajlítva összefogjuk kezeinket, a nyomás mozdulatát érzékeltetjük.

JELENTÉS:

A jel egy létező és felvállalt kapcsolaton belüli összetartásra utal. (*Jel 2,10: Légy hív mindhaláláig...*)

HÚSVÉT / FELTÁMADÁS / TEREMTÉS

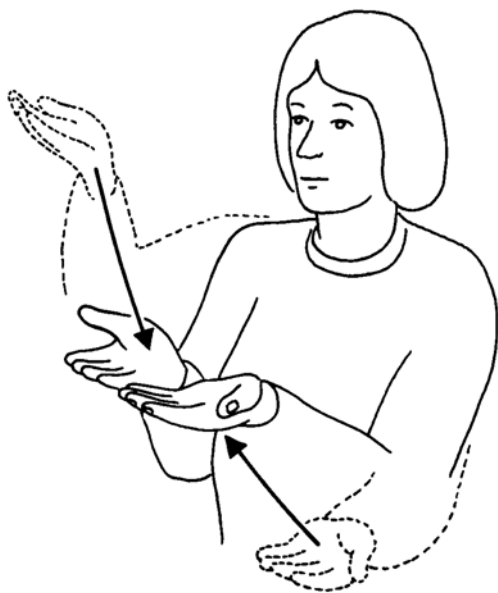
KIVITELEZÉS:

Egymással párhuzamba állított tenyereinket oldalról enyhe ívben felfordítjuk, majd rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A teremtés jele az Isten által életre hívott új teremtésre utal. A teremtettséget a semmi felől kell megvilágítani. Jézus feltámadása új teremtés Isten által. Ő az „új teremtés elsőszülöttje”. (1Kor 15,20–22: *...Krisztushoz való kapcsolódás által nyernek új életet.*)

IGAZSÁGOS / IGAZSÁGOSSÁG

KIVITELEZÉS:

Egyik kezünket fejmagasságban, a másikat csípőnél kitárjuk, majd mindkettőt magunk előtt egy szinten találkoztatjuk.

JELENTÉS:

Ez a jel arra utal, hogy Isten igazzá teszi az embereket. Ő nem büntet, hanem megbocsát, és a vele való közösségbe hív bennünket. Akkor

tudunk igazán az Isten mértéke szerint élő emberekké válni. (*Róm 3,28: ...az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.*)

IMÁDKOZNI / IMÁDSÁG (1)

KIVITELEZÉS:

Kezeinket imára kulcsoljuk.

JELENTÉS:

Az ámen szó jelentése: úgy van, úgy legyen.

IMÁDKOZNI / IMÁDSÁG (2)

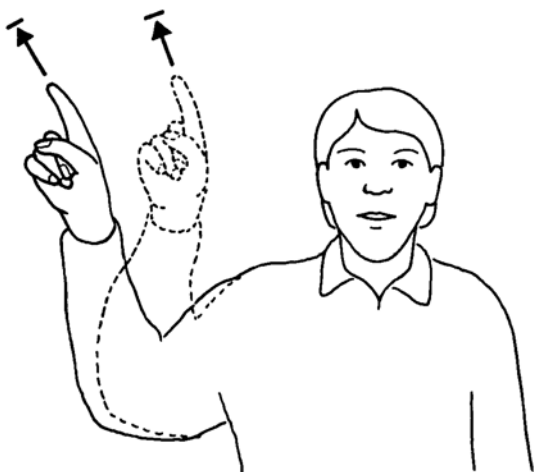
KIVITELEZÉS:

Kezeinket imára összetesszük.

JELENTÉS:

A jel szerint az imádságot úgy kell felfognunk, mint Isten segítségének a kérését és nagyságának magasztalását.

ISTENEK

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunkkal kétszer egymás mellett felfelé jelzünk.

JELENTÉS:

A mozdulattal más vallások isteneire utalunk, elkerülvén ugyanakkor azok becsmérélsét.

ISTENTISZTELET

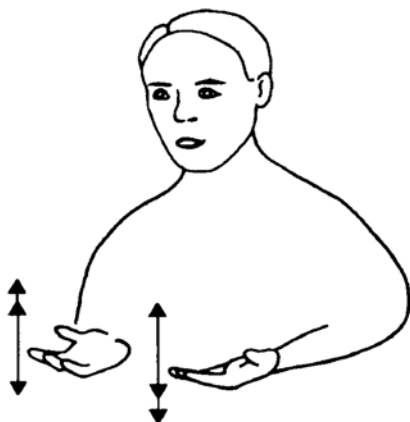
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal felfelé mutatunk, majd kezeinket összekulcsoljuk.

JELENTÉS:

A jel az istentisztelet központi mozzanatára utal: az Istenhez való imádkozásra. Mi megszólítjuk Őt, Ő válaszol.

ÍTÉLNI

KIVITELEZÉS:

Nyitott tenyereinket felváltva fel és le mozgatjuk.

JELENTÉS:

A jel a megmérettetésre utal. (*Dán 5,27: ...megmérettél a mérlegen és híjjával találtattál.*)

JÁSZOL

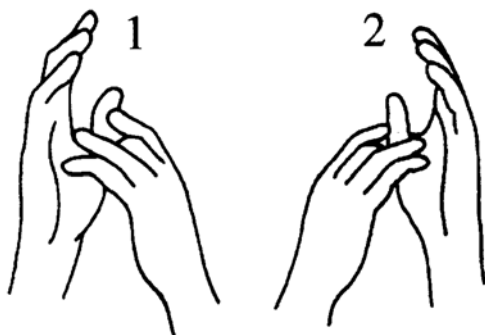
KIVITELEZÉS:

Mindkét alkarunkat mellkasunk előtt kereszteljük.

JELENTÉS:

A karácsonyi események fontos kelléke a jászol.
(Lk 2,12: Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban.)

JÉZUS / KERESZTÉNY

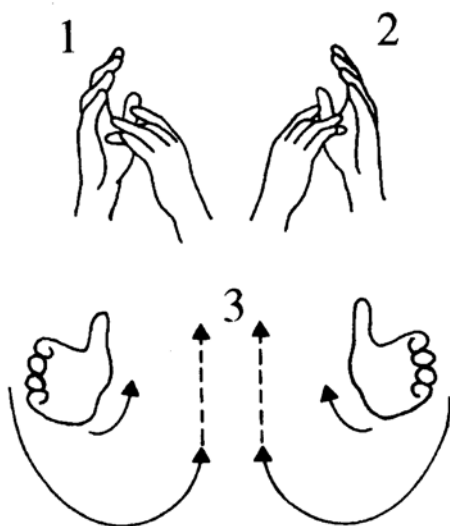
KIVITELEZÉS:

Mindkét tenyerünkön középső ujjunkkal a szegek helyére mutatunk.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy Jézus földi élete érthetetlen az Ő kereszthalála nélkül.

JÉZUS KRISZTUS

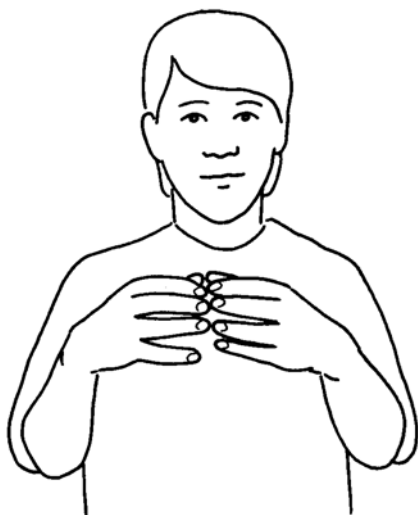
KIVITELEZÉS:

Mindkét tenyerünkön középső ujjunkkal a szegek helyére mutatunk, majd kezeinket oldalról felfelé csavarva lazán felemeljük.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy Jézus keresztfeszítése az Ő életének, feltámadásának és szavainak összefoglalása és lényege.

JÉZUS VÉRE

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünkkel egy képzeletbeli kelyhet tartunk és megemeljük.

JELENTÉS:

Az úrvacsora alkalmával felkínált bor Krisztus vérének jelképezi, az Ő váltságművére emlékeztet, szenvedésére és halálára, valamint a gyülekezet iránti szeretetére.

JÖNNI

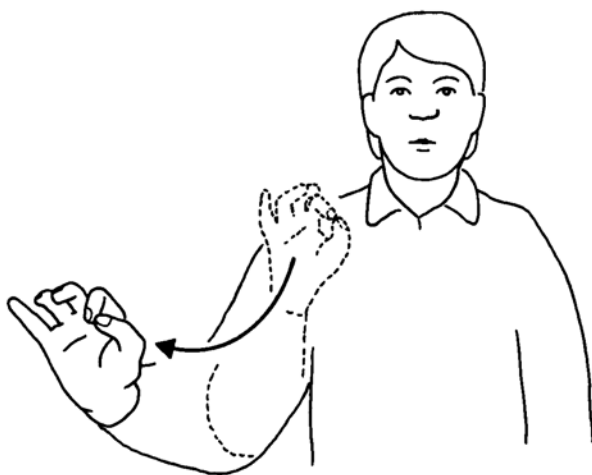
KIVITELEZÉS:

Kezeinket és karjainkat magunkhoz vesszük.

JELENTÉS:

A mozdulattal meghívást fejezünk ki, de egyházi vonatkozásban a fogalom és annak a jele Isten érkezésére is kiterjed.

JÓSÁG / JÓSÁGOS

KIVITELEZÉS:

Hüvelyk- és mutatóujjunktat gyűrűvé formáljuk, majd kezünket nyomatékosan, enyhe ívben előremozdítjuk.

JELENTÉS:

A mozdulat forrása Isten irántunk való jósága. Isten tudja, mi jó nekünk. (*Zsolt 106,1: Magasztaljátok az Urat, mert jó...*)

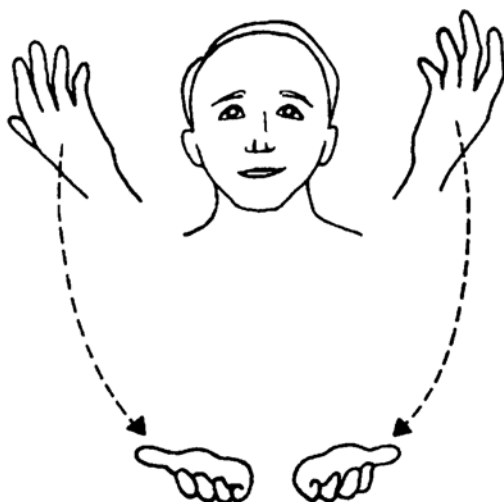
JÚDÁS

KIVITELEZÉS:

Tenyerünket testünkkel párhuzamosan kinyújtjuk, majd a sűgás gesztusát utánozzuk.

KARÁCSONYY (1)

KIVITELEZÉS:

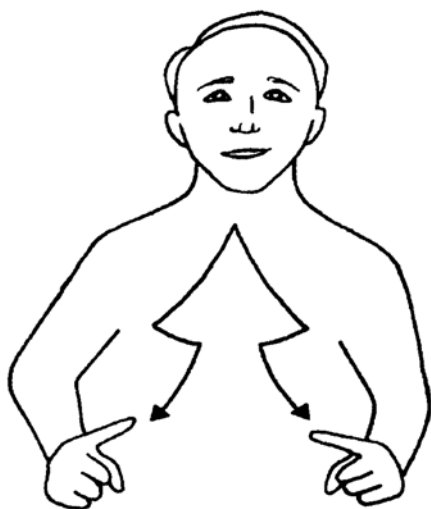
Kezeinket nyitott tenyerekkel felemeljük, tekintetünket szintén, majd kezeinket leengedjük, és könnyedén előrenyújtjuk.

JELENTÉS:

Ennek a mozdulatnak több jelentése is lehet: Isten megajándékoz bennünket; a gyermek Jézus ott fekszik a jászolban; megdöbbenve állunk a karácsonyi csoda előtt.

KARÁCSONY (2)

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjainkkal fentről lefele egy fenyőt formálunk.

JELENTÉS:

A GL 1.0767-es számú profánjel mélyen gyökerezik a hallássérültek tudatában. A karácsonyfa az élet fájának a jelképe.

KATOLIKUS

KIVITELEZÉS:

Kezeinket imára összetesszük.

JELENTÉS:

A jel a felekezeti hovatartozásra jellemző testtartásra utal.

KEGYELEM / KEGYELMES

KIVITELEZÉS:

Karjainkat laza kéztartással egymással párhuzamosan, ívben hátunk mögé emeljük.

JELENTÉS:

A kegyelem Isten ingyen ajándéka, melyet reményeink szerint, sőt reményeink felett kapunk tőle. A tekintetünk mozgását mindig az adott helyzettől függően végezzük: fel- vagy lepillantunk. (*Róm 11,6: Hogyha pedig kegyelemből, akkor nem cselekedetekből...*)

KEGYES

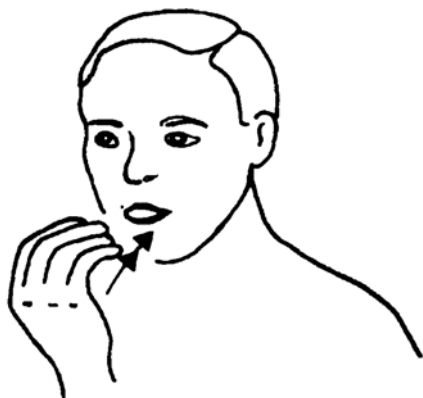
KIVITELEZÉS:

Kezeinket imára összetesszük, majd fejünket lehajtva könnyedén leengedjük.

JELENTÉS:

A mozdulat az Isten előtti összegyülekezésre és a meghajlásra utal, és minden más hasonló kegyességi formát magába foglal.

KENYÉR

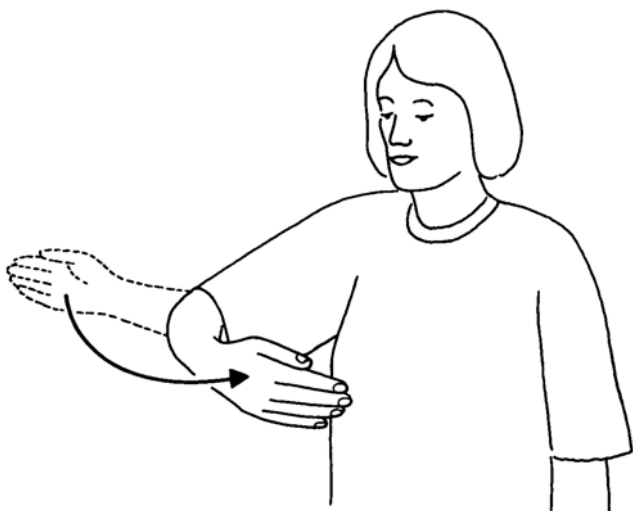
KIVITELEZÉS:

Egyik kezünket kétszer, röviden a szájunkhoz visszük.

JELENTÉS:

Az evés jele minden olyan alapszükségletet átölel, amely a „magához vétel” fogalomhoz tartozik. (Lásd Luther magyarázatát a 4. kérdéshez: „...étel, ital, ruházat, lakás, jó barátok, békesség és egészség...”)

KERESZTAPA / KERESZTANYA

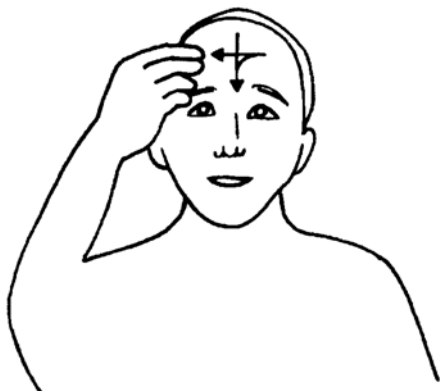
KIVITELEZÉS:

Egyik karunkat ívben, vízszintesen oldalról magunk felé lendítjük.

JELENTÉS:

A jel azt hangsúlyozza, hogy a keresztszülők szerepe nem ér véget a keresztelés ceremóniájával, hanem ők továbbra is védelmet kell biztosítsanak a gyerekeknek a hitre való nevelés útján és a problémás helyzetekben.

KERESZTÉNY / KERESZTÉNYI (1)

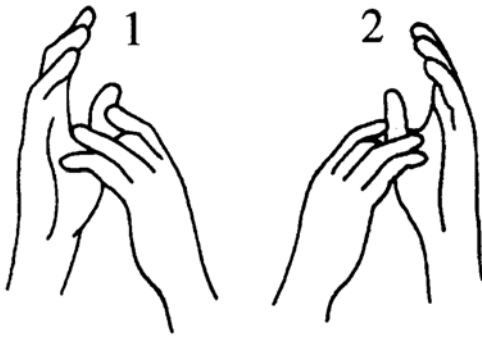
KIVITELEZÉS:

Ujjainkkal keresztet rajzolunk a homlokunkra.

JELENTÉS:

A keresztelés jele a homlokon minden kereszténynek egymással való közösségére utal. *(Róm 6,3: Avagy nem tudjátok-é, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg?)*

KERESZTÉNY / KERESZTÉNYI (2)

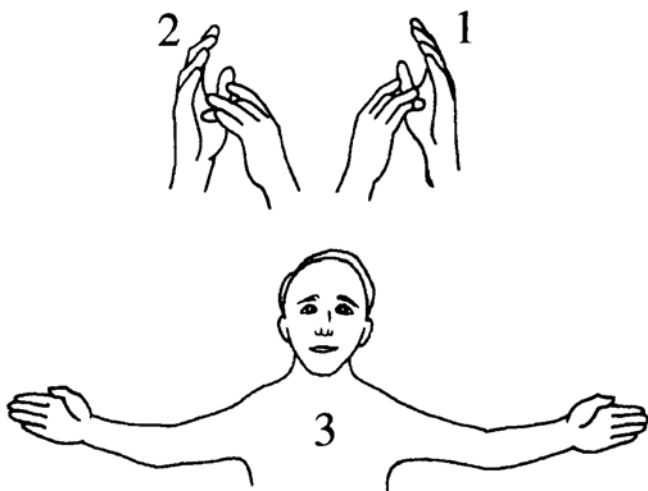

KIVITELEZÉS:

Mindkét tenyerünkön középső ujjunkkal a szegék helyére mutatunk.

KERESZTRE FESZÍTENI

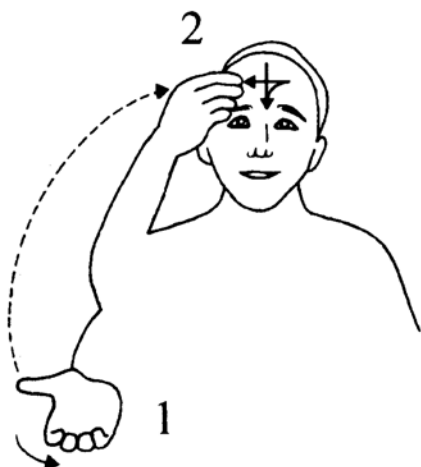
KIVITELEZÉS:

Mindkét tenyerünkön középső ujjunkkal a szegek helyére mutatunk, majd karjainkat szélesre tárjuk.

JELENTÉS:

A jel a szegek helyeire és a keresztrefeszítésre emlékeztet.

KERESZTSÉG

KIVITELEZÉS:

Tenyerünkkel teknőt formálunk, azt oldalról könnyű ívben fejünkhöz fordítjuk, majd ujjbegyeinkkel keresztet rajzolunk a homlokunkra.

JELENTÉS:

A bűnök bocsánatát és a gyülekezetbe való felvételt a vízzel való keresztség ábrázolja ki valamint a megkeresztelt homlokára rajzolt kereszt jele.

KIJELENTENI / KIJELENTÉS

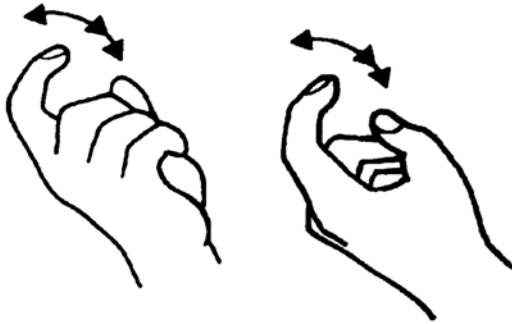
KIVITELEZÉS:

Összetett kezeinket csuklóink kifelé fordításával szétnyitjuk, kissé leengedjük, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A mozdulat kapcsán valami eddig elrejtett válik nyilvánvalóvá. (*Jn 2,11: ...és megmutatá az Ő dicsőségét.*)

KÍSÉRTÉS

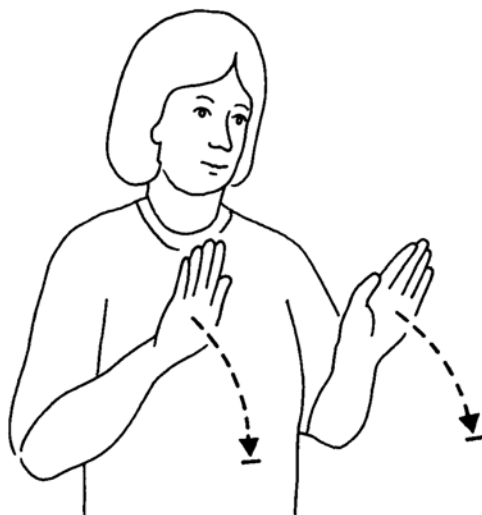
KIVITELEZÉS:

Mutatóujjainkkal magunk felé intünk.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy sok minden folyamatosan eltávolít bennünket Istentől, ezek a kísértések veszélyeztetik a hitünket.

KONFIRMÁCIÓ

KIVITELEZÉS:

Enyhén behajlított karjainkat nyitott tenyerekkel lassan leengedjük.

JELENTÉS:

A jel a confirmáció központi mozzanatára, a felszentelésre emlékeztet.

KÖNYÖRÜLET / MEGKÖNYÖRÜLNI

KIVITELEZÉS:

Egyik karunkat széles ívben a szívünkhöz lendítjük, majd egymásra helyezett kezeinket könnyedén megemeljük és előre visszük.

JELENTÉS:

A mozdulattal védelmezően magunkhoz ölelünk valakit, a szeretetben történő elfogadásból mindig segítség születik.

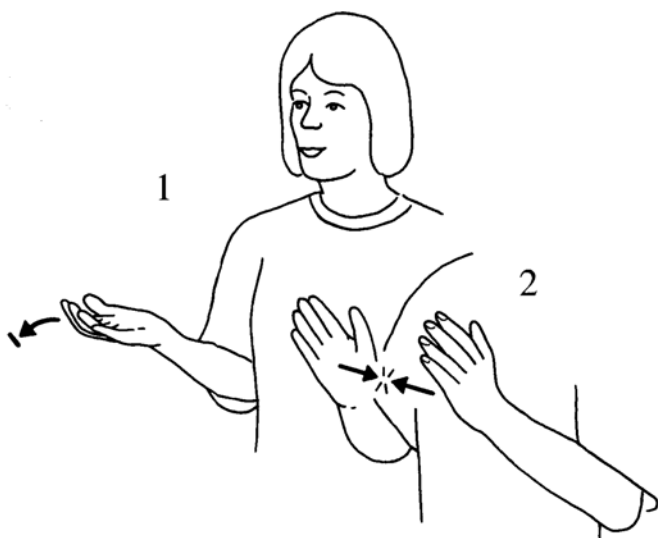
KÖVETŐ

KIVITELEZÉS:

Egyik hüvelykujjunkkal követjük a másikat.

KÖZBENJÁRÁS

KIVITELEZÉS:

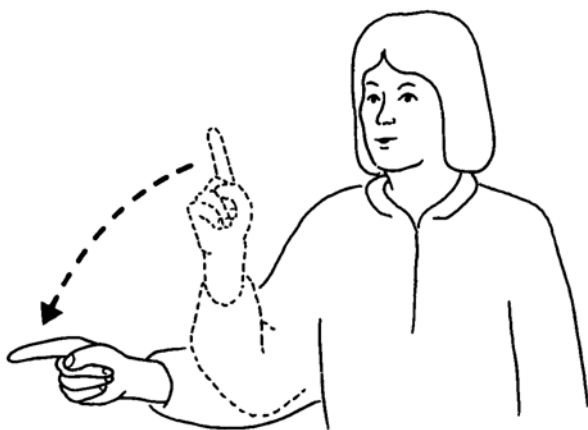
Egyik nyitott tenyerünket kinyújtjuk, azután mindkettőt könnyedén összetesszük, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A mozdulat egy különleges imaformára utal. A kérések, a hálaadás és magasztalás mellett szükséges nekünk másokért is könyörögni Isten előtt.

KÜLDENI / KÜLDETÉS

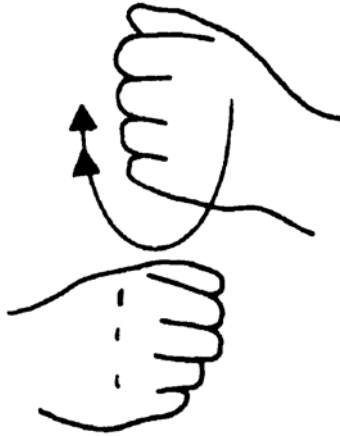

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunkkal előremutatunk, karunkat lassan kinyújtjuk.

LEGYEN

[Legyen meg a te akaratod]

KIVITELEZÉS:

Egyik öklünkkel kétszer megérintjük fentről a másikat.

JELENTÉS:

Ez a mozdulat a MUNKA jellel együtt egyrészt az Isten akaratára szerint végzett munkára, másrészt Isten Lelkének a munkájára utal.

LÉLEK

KIVITELEZÉS:

Összetett ujjbegyeinket testközéptől lassan szétnyitjuk felfelé.

JELENTÉS:

A lélek az ember személyének központi része, mely megnyílik és kiteljesedik az Istennek és felebarátainknak való odaadásban.

LELKÉSZ / LELKÉSZNŐ

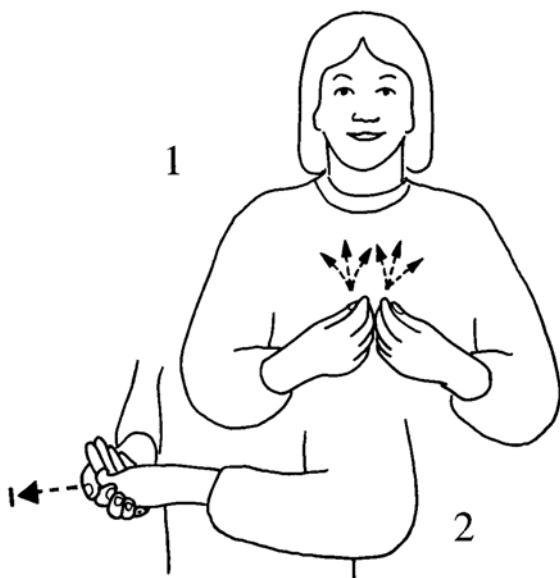
KIVITELEZÉS:

Hüvelyk- és mutatóujjunktat kissé szétterpesztjük, mindkét kezünket nyakközéptől oldalt és lefelé elmozdítjuk.

JELENTÉS:

A jel a papi öltözet egyik kellékére utal.

LELKIGONDOZÁS / LELKIGONDOZÓ

KIVITELEZÉS:

Összetett ujjbegyeinket testközéptől lassan szétnyitjuk felfelé, majd enyhén behajlított tenyereinket egymásba helyezük, és lassan oldalt meg előre visszük.

JELENTÉS:

A LÉLEK és GONDOSKODÁS jeleket egybefoglaló mozdulat azt jelzi, hogy a lelkigondozó

munkája az, hogy az embereket támogassa, és őket elviselve Istenhez vigye. (*Fil 2,20: Mert nincsen velem senki hozzá hasonló indulatú, aki igazán szívéen viselné dolgaitokat.*)

MAGASZTALÁS / MAGASZTALNI

KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással testközéptől ívben a magasba lendítjük karjainkat, tekintetünket szintén felemeljük.

JELENTÉS:

A mozdulattal az ember Isten iránti teljes háláját juttatja kifejezésre.

MAGASZTALNI

KIVITELEZÉS:

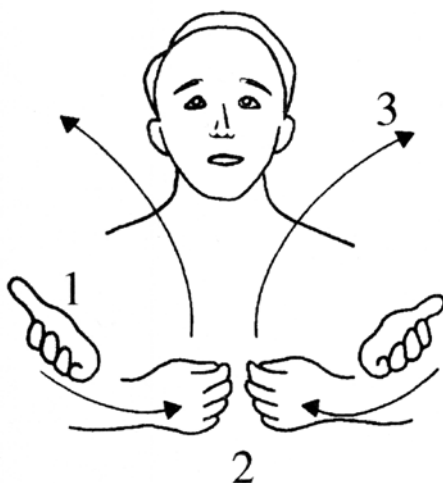
Tekintetünket és kezeinket felemeljük, majd kezeinket összetesszük.

JELENTÉS:

A magasztalásnak nagy jelentősége van a katolikus gyülekezetben. Ezért alkalmazták itt a katolikus jelbeszédet. A tekintet és a kéztartás az Istenhez való odafordulást hangsúlyozza. A magasztaláskor Isten tetteinek és felénk fordulásának nagyságára gondolunk. (*Zsolt 103,1–4: Áldjad én lelkem az Urat, és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről.*)

MAGUNKBA SZÁLLNI

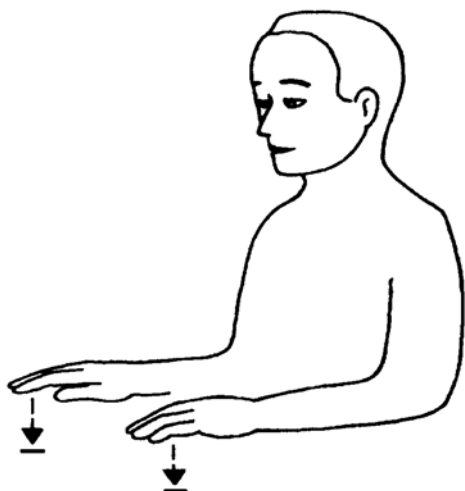
KIVITELEZÉS:

Nyitott tenyereinket mellmagasságba emeljük, azután a szívünkhöz visszük, eközben lehajtjuk fejünket, kissé meghajolunk, majd kezeinket ívben felemeljük.

JELENTÉS:

A mozdulat a magunkba szállás folyamatának a mozzanatait jelöli: az egybegyülekezést, majd a megcsendesedést és a kitérülködést. A NAP jel bevonása az új lehetőségre utal.

MARADNI

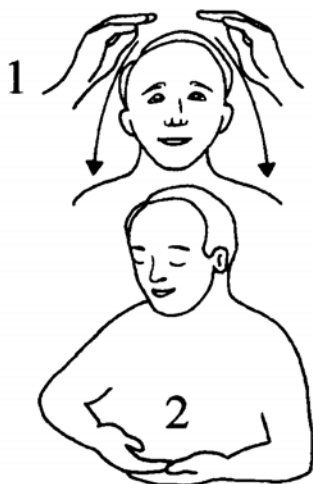
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket lefelé nyitott tenyerekkel egyszer leengedjük.

JELENTÉS:

A jel állhatatosságra, nyugalomra, türelemre és kitartásra utal.

MÁRIA

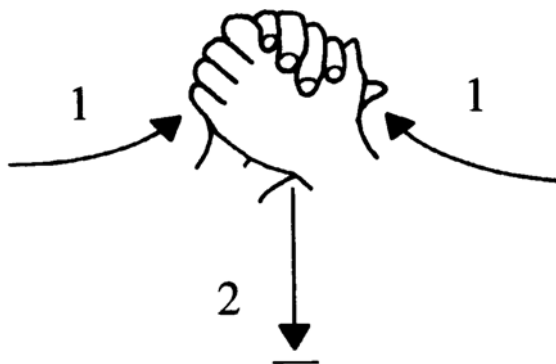
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket fejünk búbjától vállmagasságba leengedjük, majd magunk előtt egymásra helyezzük.

JELENTÉS:

A jel forrása a mindenki által ismert Mária-kép. Utal a fátyolra, majd a karján ülő kisedre. Az anyaság az ő egyetlen méltósága és életének meghatározója. (*Lk: 1,48: ...ímé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.*)

MEGBOCSÁTANI / MEGBOCSÁTÁS / TANÍTVÁNYOK

KIVITELEZÉS:

Kezeinket oldalról lendítve összetesszük, majd így leengedjük.

JELENTÉS:

A megbocsátást legelőször a tanítványok élték át. A Jézussal való folyamatos együttlétben kezdtek új életet.

MEGHALNI / HALÁL

KIVITELEZÉS:

Egyik tenyerünket lassan a másik kézfejünkre fektetjük.

MEGMENTENI

KIVITELEZÉS:

Ujjainkat széttárva kinyújtjuk mindkét kezünket, majd magunk felé behajlítjuk őket, és a levegőbe markolunk, mintha megfognunk volna valamit.

MEGTARTÁS / MEGTARTATÁS

KIVITELEZÉS:

Ökleinket egymásra rakjuk.

MEGTÉRNI

KIVITELEZÉS:

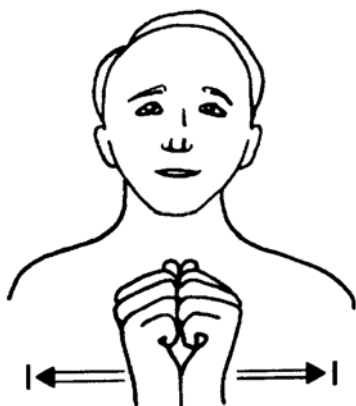
Tenyerünket fejmagasságba emeljük, enyhe ívben felfelé fordítjuk.

JELENTÉS:

A jel etimológiai forrása a görög „metanoia” szó, mely megtérést jelent, a kezdetekhez való visszatérésre utal. *(Róm 12,2: És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elmétek megújulása által...)*

MEGVÁLTANI

KIVITELEZÉS:

Kezeinket ökölbe szorítjuk, csuklóinkat összenyomjuk, majd hirtelen szétrántjuk.

JELENTÉS:

A jel konkrétan a bilincsekől való kiszabadulást, elvontan pedig a megkötözöttségekből való szabadulást jelöli. (*Róm 8,2: Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.*)

MEGVÁLTÓ

KIVITELEZÉS:

Ökleinket többször is, egymás mellett ugyanabba az irányba elmozdítjuk.

MENNYBEMENETEL

KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással felfelé mutatunk, tekintetünket felemeljük.

MENNYORSZÁG

KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással felfelé mutatunk, tekintetünket felemeljük.

MESSIÁS

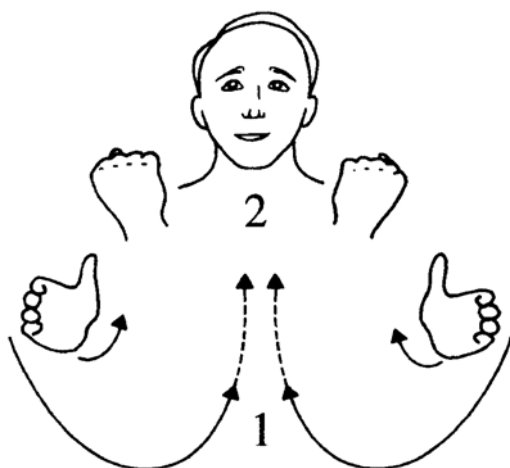
KIVITELEZÉS:

Ökleinket és csuklóinkat összeszorítjuk, majd kétoldalra szétrántjuk, ugyanakkor tenyereinket kinyitjuk, és tekintetünkkel követjük a mozgást.

JELENTÉS:

A jel a Messiást mint a bűnökből való Szabadítót, majd mint a megkötözöttségekből való Kiszólítót mutatja be. A kinyújtott kezek a zsidók és a keresztények Messiás várására utalnak.

MINDENHATÓ

KIVITELEZÉS:

Egymással párhuzamos tenyereinket oldalról enyhe ívben felfordítjuk, majd kezeinket ökölbe szorítjuk, és lassan vállmagasságba emeljük.

JELENTÉS:

A jelbeszéd összeköti a teremtés és az erő fogalmait. Isten ereje, állandó, átalakító hatása már a teremtéskor jelen van. *(Mk 4,41: Kicsoda ez, hogy mind a szél, mind a hullámok engedelmeskednek neki?)*

MINDENNAPI

[A mi mindennapi kenyerünk]

KIVITELEZÉS:

Mutatóujjunkkal kétszer röviden lefelé jelzünk.

JELENTÉS:

A MINDENNAPI szó nem vallásos fogalom, de használatos az egyházi rendben, például a miatyánkban: „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma...”

MISSZIÓ

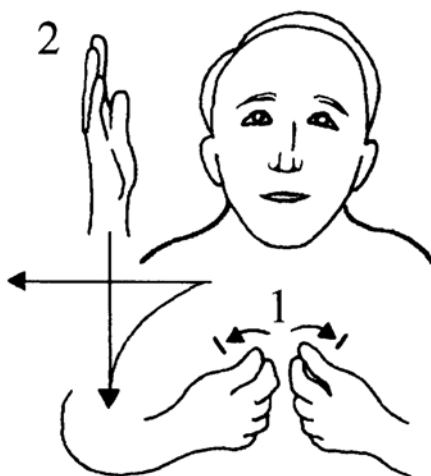

KIVITELEZÉS:

Ökölbe szorított kezünket mellmagasságból kifelé mozdítjuk, eközben tenyerünket kinyitjuk, mozdulatunkkal mintha utasítanánk, elküldenénk valakit.

NAGYCSÜTÖRTÖK

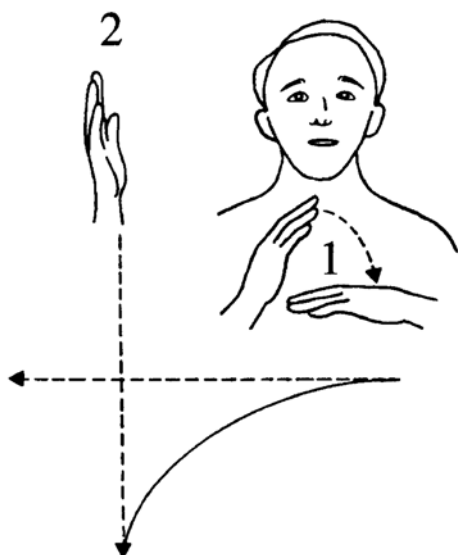
KIVITELEZÉS:

Megtörünk egy képzeletbeli ostyát, majd egyik kezünket leengedve, a másikkal keresztet rajzolunk a levegőbe.

JELENTÉS:

A nagycsütörtököt az úrvacsora ünnepének tekintjük: Krisztus teste érettünk megtöretik.

NAGYPÉNTEK

KIVITELEZÉS:

Kezeinket egymásra fektetjük, majd egyik kezünkkel egy hatalmas keresztet rajzolunk a levegőbe.

JELENTÉS:

A jel Jézusnak a kereszthalálára utal.

NÉV

[Isten neve]

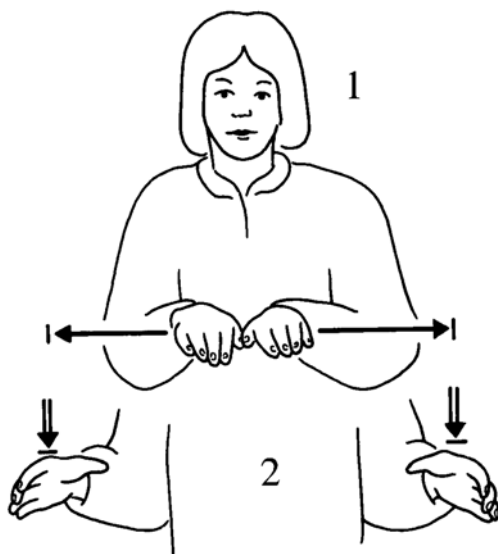
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal a szájunk szögletére mutatunk.

JELENTÉS:

A NÉV jelből alakítjuk ki az Isten nevének a jelét, a három ujjunk a Szentháromságra utal.

OLTÁR

KIVITELEZÉS:

Tenyereinket lefelé fordítva kezeinket egymással ellenkező irányba, oldalra elmozdítjuk, majd tenyereinket egymás felé fordítva behajlítjuk hüvelykujjainkat és kezeinket nyomatékosan leengedjük.

JELENTÉS:

A jel egy asztal lapjára utal. Az oltár az áldozat és a hála helye. (Mt 5,23: *...ha a te ajándékokodat az oltárra viszed...*)

OSTYA / JÉZUS TESTE

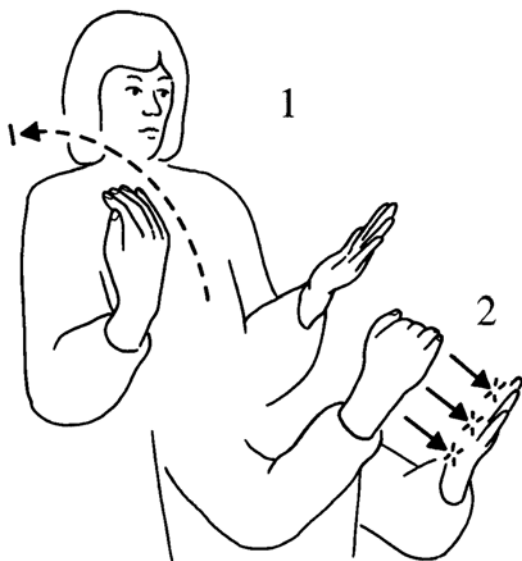
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünkkel feltartunk és bemutatunk egy képzeletbeli ostyát.

JELENTÉS:

A bemutatott ostya Krisztus testének szent jegye, emlékeztető az Ő szenvedésére, halálára és a gyülekezet iránti szeretetére.

ÓSZÖVETSÉG

KIVITELEZÉS:

Jobb kezünkkel a vállunk fölött, lassan hátra mutatunk, miközben a másik tenyerünket várakozva kinyújtjuk magunk előtt, azután a kezünk élével háromszor a kinyújtott tenyerünkre ütünk.

JELENTÉS:

A jel az Ószövetséget a Biblia részének tekinti, melyet Izraelben ma is az élet alapjának

tekintenek. Az Ó jel helyett a KORÁBBAN jelt választottuk, mert a hallássérültek az előbbit negatívan értelmezhetik.

ÖKUMENIKUS

KIVITELEZÉS:

Kezeinket összetesszük, majd összekulcsoljuk.

JELENTÉS:

A KATOLIKUS és az EVANGÉLIKUS-REFORMÁTUS jelek összevonásával a két felekezet egymással való közösségére utalunk.

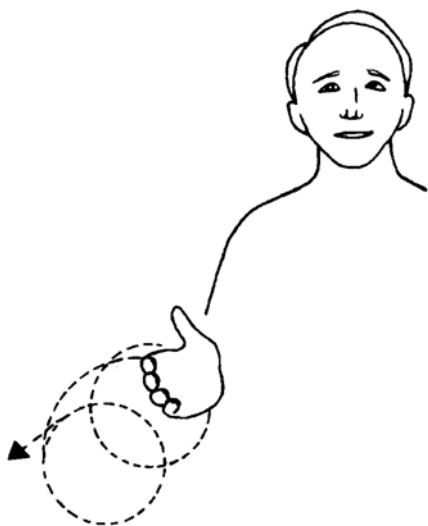
ÖRDÖG / SÁTÁN

KIVITELEZÉS:

Ujjunkat körkörösén a halántékunk felé mozgatjuk, ezáltal a felénk szüremelő beszédre utalunk.

ÖRÖKKÉVALÓ / ÖRÖKKÉVALÓSÁG

KIVITELEZÉS:

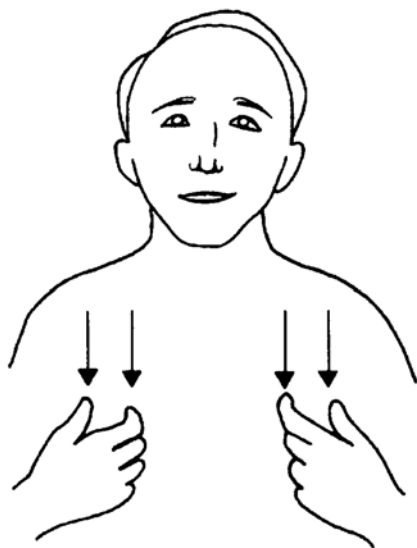
Kezünket és karunkat spirálmozgással lassan kifelé forgatjuk.

JELENTÉS:

A mozdulattal azt jelezzük, hogy az örökkévalóság számunkra átláthatatlan idő- és térfogalom. (*Zsolt 90,2: Minekelőtte hegyek lettek és föld és világ formáltaték, öröktől fogva mindörökké te vagy Isten.*)

PAP

[Katolikus pap]

KIVITELEZÉS:

Hüvelyk- és mutatóujjainkat szétterpesztjük, majd mindkét kezünket válltól lefelé, egyenes vonalban lehúzzuk.

JELENTÉS:

A jel a püspöki viselet egyik kellékét jelöli: a stólát.

PÁPA

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket kétoldalt boltívben homlokunktól a fejünk fölé emeljük és összetesszük.

JELENTÉS:

A jel a pápa viseletének egyik kellékét jelöli: a mitrát.

PARADICSOM / ISTEN ORSZÁGA / MENNYORSZÁG

KIVITELEZÉS:

Laza kéztartással felemeljük karjainkat, tekintetünket szintén.

JELENTÉS:

A jel az öröm és a beteljesülés mozdulatát hordozza magában, melyek az Isten közelségének a következményei. Ezt az általános érzést több bibliai részben is megtaláljuk. (2Kor 12,4: *Elragadtatott a paradicsomba, és hallott kimondhatatlan beszédek...*)

PARANCSOLAT / TÍZPARANCSOLAT

KIVITELEZÉS:

Tíz ujjunkat megmutatjuk, majd egyik tenyerünket testünkkel párhuzamosan feltartjuk, a másik kezünk élével pedig a beszéd ritmusát követve többször ráütünk.

JELENTÉS:

A jel a mózesi törvénytáblákra utal. A parancsolatok nemcsak Izraelben, hanem mindannyiunk életére nézve érvényes alapkövek. *(Zsolt 19,9: Az Úrnak rendelései helyesek...)*

PÁSZTOR

KIVITELEZÉS:

Jobb kezünket fejmagasságban, körkörösén mozgatjuk, a terelés mozdulatát utánozva.

POGÁNY

KIVITELEZÉS:

Öklünkkel a mellünket verjük, mintha a magunk igazát bizonygatnánk.

POKOL

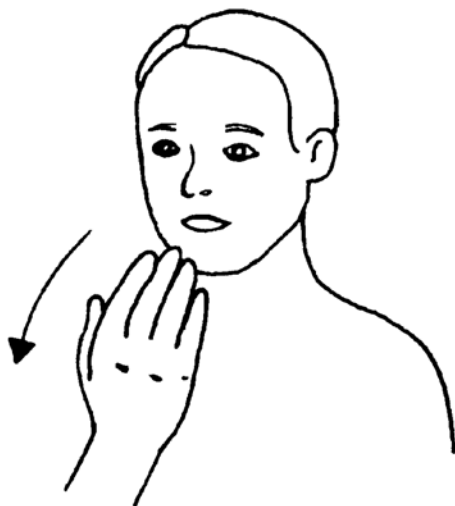
KIVITELEZÉS:

Lazán kinyújtott tenyereinket megfordítjuk, majd kezeinkkel hirtelen lefelé csapunk.

JELENTÉS:

A mozdulat a poklot mint a mennyország ellentétét jelzi: nem égő tűz, hanem az Isten szeretete nélküli hely, ahol egoizmus, gyűlölet és rombolás uralkodik.

PRÉDIKÁLNI / PRÉDIKÁCIÓ

KIVITELEZÉS:

Egyik kezünkkel a szájunk szögletétől kifelé mutatunk, majd kezünket rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A kimondott szó már igehirdetés. A prédikáció Isten ajándéka a lelkész által a gyülekezetnek. *(Lk 11,28: ...boldogok, akik hallgatják az Istennek beszédét, és megtartják azt.)*

PRÓFÉTA

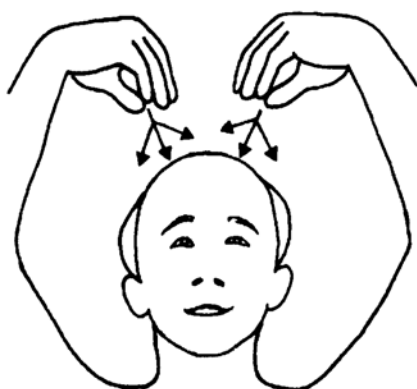
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal felfelé mutatunk, majd lazán behajlított kezeinket a szájunktól kifelé mozdítva szétválasztjuk.

JELENTÉS:

A próféta Isten szócsöve, aki szavaival a gyülekezetet inti, vigasztalja, vagy fenýíti.

PÜNKÖSD

KIVITELEZÉS:

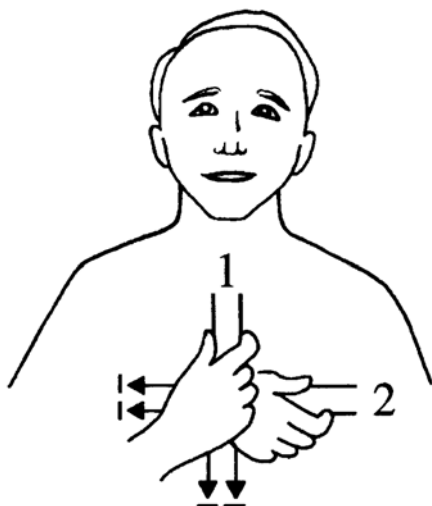
Enyhén összecusokott ujjainkat fejünk fölött csillagszerűen szétnyitjuk, tekintetünkkel követve a mozgást.

JELENTÉS:

A jel a Szentlélek kitöltetésére utal. (*ApCsel 2,4: És megtelének mindnyájan Szentlélekkel...*)

PÜSPÖK

[Evangélikus püspök]

KIVITELEZÉS:

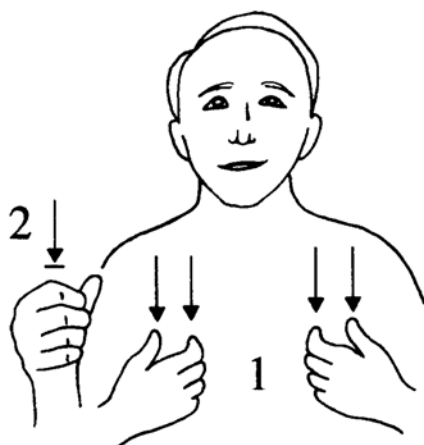
Hüvelyk- és mutatóujjainkat kissé szétterpesztjük, majd kezeinkkel mellkasunk előtt keresztet rajzolunk.

JELENTÉS:

A jel a püspöki viselet egyik kellékét jelöli: a püspökkeresztet.

PÜSPÖK

[Katolikus püspök]

KIVITELEZÉS:

Hüvelyk- és mutatóujjainkat szétterpesztjük, majd mindkét kezünket válltól lefelé, egyenes vonalban lehúzzuk, azután egyik kezünkkel mintha megmarkolnánk valamit, utána pedig kezünket lassan leengedjük.

JELENTÉS:

A jel a püspöki viselet egy részét jelöli: a stólát. A püspökbot jele által a pásztori feladatra is utal.

REFORMÁTUS

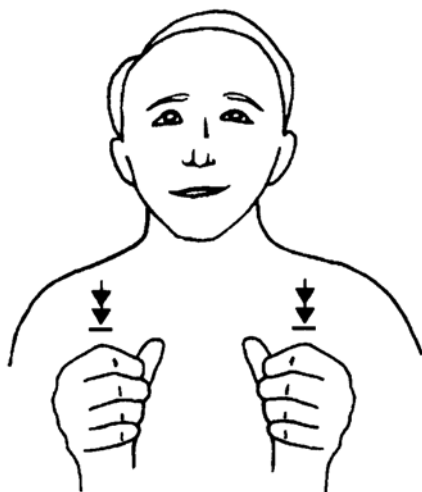
KIVITELEZÉS:

Az *r* hang daktil jelét formáljuk, majd kezünket így a homlokunkhoz visszük.

JELENTÉS:

Erdélyben használatos még a gömbre utaló kézjel felmutatása: a gömb a templomtornyon levő gömbre utal.

REMÉLNI / REMÉNYSÉG

KIVITELEZÉS:

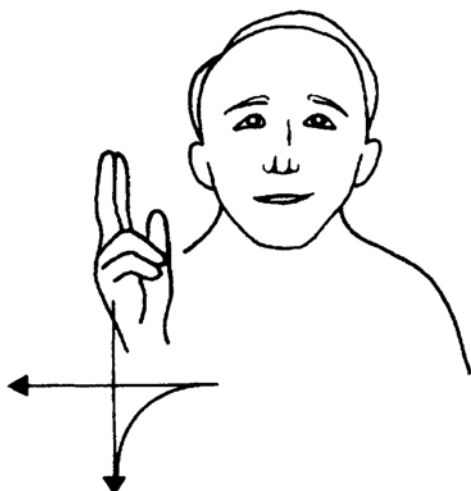
Mindkét öklünkkel kétszer, röviden lefelé ütünk.

JELENTÉS:

A mozdulattal azt a törekvést érzékeltetjük, hogy a jövőnkre bizakodással és segítségvárással tekintünk. (*Zsid 10,23: ...tartsuk meg a reménységnek vallását tántoríthatatlanul...*)

SÁKRAMENTUM / SZENT

KIVITELEZÉS:

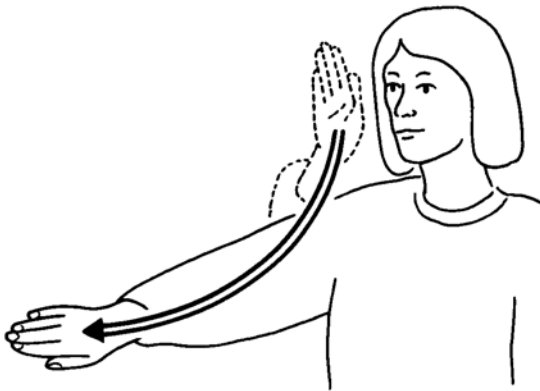
Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe.

JELENTÉS:

A kereszt jelét azért választottuk, mert Jézus kereszthalála által kibékítette Istent az emberrel, halála és feltámadása lehetővé tette Isten ajándékainak kiáradását ránk. Jézusban egybefoglaltatik minden, ami szent, ezért tekinthető Ő „ős”-sákramentumnak. *(Kol 1,15–20: Mert Őbenne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok...*

*minden Őbenne áll fenn... mert tetszett az
Atyának, hogy Őbenne lakozzék az egész
teljesség...)*

SZEKTA

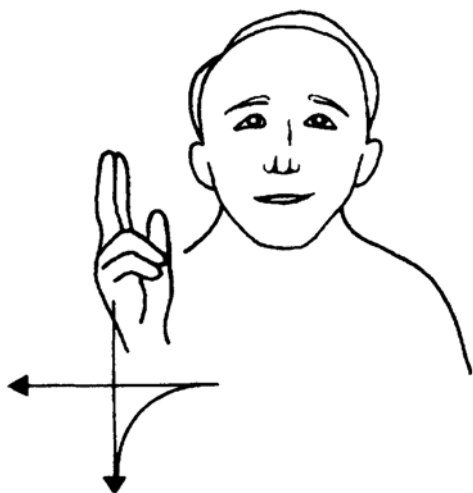
KIVITELEZÉS:

Tenyerünket könnyedén fentről lefelé kilendítjük, majd kifordítjuk, és testünktől eltoljuk.

JELENTÉS:

A jel arra utal, hogy bizonyos felekezeti csoportok elhajolnak a központi tanítástól, és saját tanokat hirdetnek.

SZENT

KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe.

JELENTÉS:

Minden szent, ami az Istené – ez a felfogás jelenik meg Pál leveleinek köszöntő soraiban, és erre utal a fenti mozdulat is. A kereszt jelét azért választottuk, mert Jézus kereszthalála által megváltotta az embereket. *(Fil 1,1: ...minden szenteknek a Krisztus Jézusban)*

SZENTHÁROMSÁG

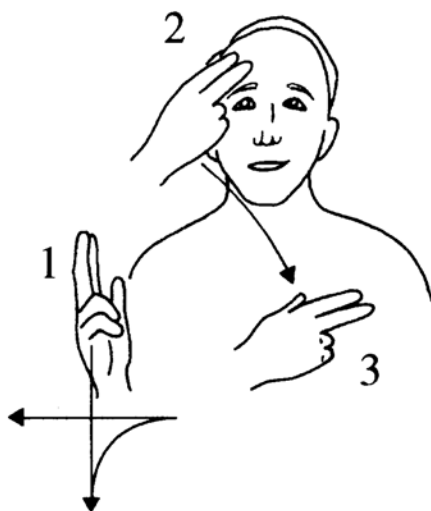
KIVITELEZÉS:

Jobb kezünk mutatóujjával egy kört rajzolunk a fejünk fölé, majd felmutatjuk a 3-as szám daktil jelét.

JELENTÉS:

A körív a szentek ábrázolásánál használatos diadalívre utal.

SZENTLÉLEK (1)

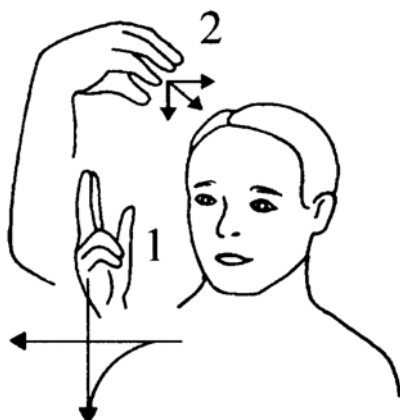
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe, majd a halántékunktól a szívünk helyére mutatunk.

JELENTÉS:

A hármas jele azt mutatja, hogy a Szentlélek belép a gondolkodásunkba és az érzelemlátásunkba, teljes személyiségünket átjárja.

SZENTLÉLEK (2)

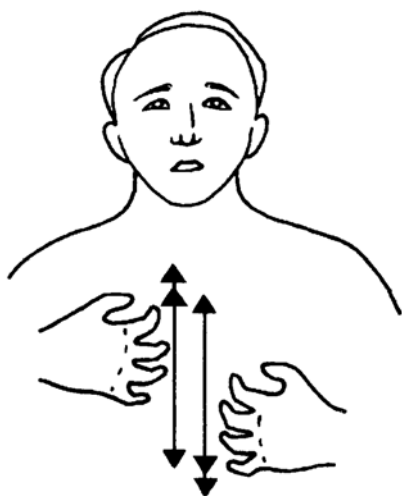
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe, majd enyhén összecsuksott ujjainkat fejünk fölé visszük, csillagszerűen szétnyitjuk, tekintetünkkel követve a mozgást.

JELENTÉS:

A jel a Szentlélek kitöltetésére utal. (*ApCsel: 1,8: Hanem vesztek erőt, minekutána a Szentlélek eljő reátok...*)

SZENVEDNI / SZENVEDÉS

KIVITELEZÉS:

Görcsben tartott kezeinket mellkasunk előtt fel-le mozgatjuk, közben vállainkat is megemeljük.

JELENTÉS:

A szenvedés teljes egészében igénybe veszi az embert, ezt hangsúlyozza ki a mozdulat is.

SZERETET

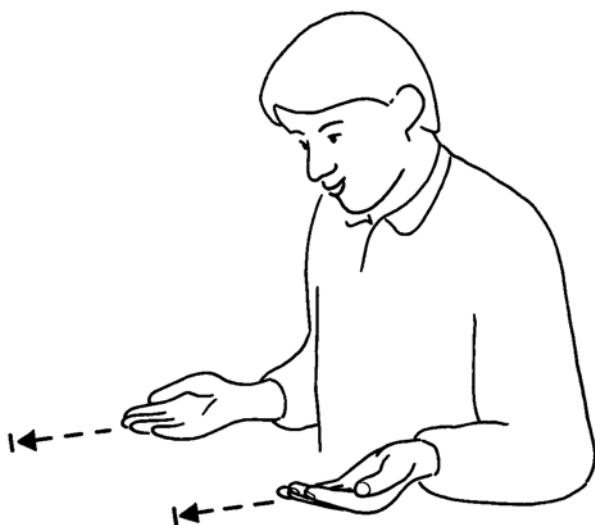
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket egymásra téve a szívünkre helyezzük.

JELENTÉS:

A mozdulattal a szeretet bensőségességét fejezzük ki. Isten irántunk való szeretetére is utalunk.

SZOLGÁLNI

KIVITELEZÉS:

Tenyereinket felfelé tartva kezeinket lassan előremozdítjuk, eközben fejünket kissé lehajtjuk.

JELENTÉS:

A jel a szolgálatot, mint saját képességeink kamatoztatását és az együttműködésre való készségünket mutatja be.

SZOMBAT

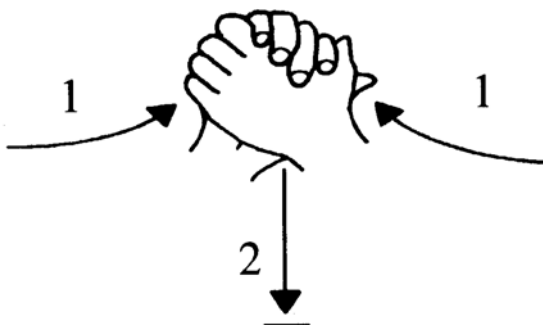
KIVITELEZÉS:

Karjainkat magunk előtt keresztbe fonjuk.

JELENTÉS:

A jel a szombatot mint a nyugalom napját jelöli.
A törvényhű zsidók ma is betartják ezt a törvényt.
(2Móz 20,10: ...*semmi dolgot se tégy azon...*)

TANÍTVÁNYOK / MEGBOCSÁTANI

KIVITELEZÉS:

Kezeinket oldalról lendítve összetesszük, majd így leengedjük.

JELENTÉS:

A jel a tanítványokat mint Jézus barátait mutatja be. A Jézussal való folyamatos együttlétben új életet kezdtek.

TE / TÉGED / TIED / NEKED

[Istenre vonatkoztatva]

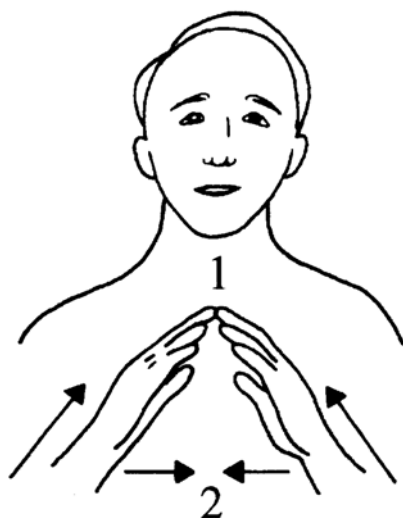
KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal felfele mutatunk.

JELENTÉS:

Az ISTEN jel a Szentháromságra utal, bárki mást csak egy ujjal jelölünk.

TEMPLOM

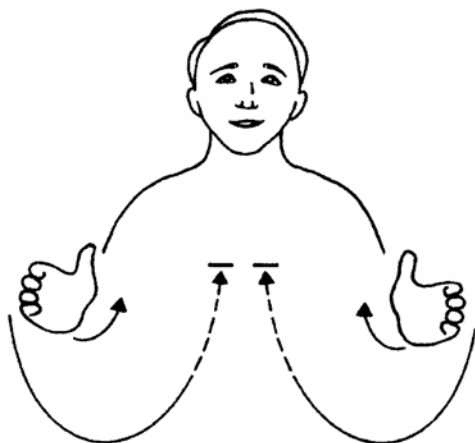
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünk ujjbegyeit ívben összetesszük, majd tenyereinket is találkoztatjuk egymással.

JELENTÉS:

A templom nemcsak épület, hanem az imádság háza is. Emiatt az egyházat mint egy egységes, mindent beborító és befogadó tetőt ábrázoljuk.

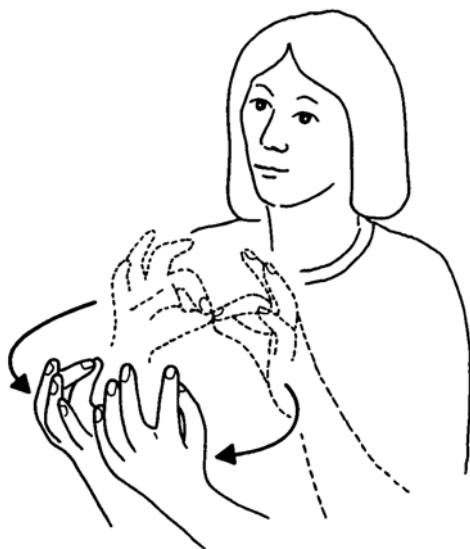
TEREMTÉS / TEREMTŐ / HÚSVÉT / FELTÁMADÁS

KIVITELEZÉS:

Tenyereinket oldalról enyhe ívben felfelé fordítjuk, rövid ideig úgy tartjuk.

TÖKÉLETES / TÖKÉLETESÉG

KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünk hüvelyk- és mutatóujját gyűrűkké formáljuk, majd összetesszük, és így kezeinkkel egy kört írunk le magunk előtt.

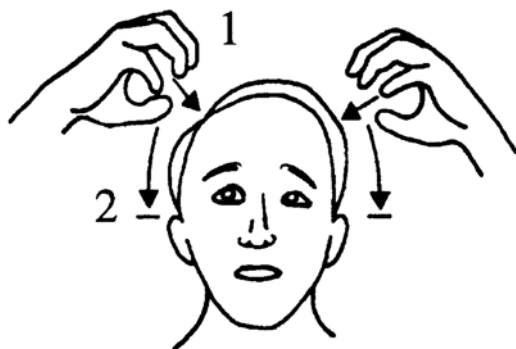
JELENTÉS:

A JÓ jelből kiindulva, határozott, lezáró mozdulattal utalunk a tökéletességre. Hit által részesülünk Isten tökéletességéből, mely kihat földi életünkre, és megerősíti reménységünket az

örökkévalóság felől. (1Kor 13,9–10: *Mert rész szerint van bennünk az ismeret, rész szerint a prófétálás: De mikor eljő a teljesség, a rész szerint való eltöröltetik.*)

TÖVISKORONA

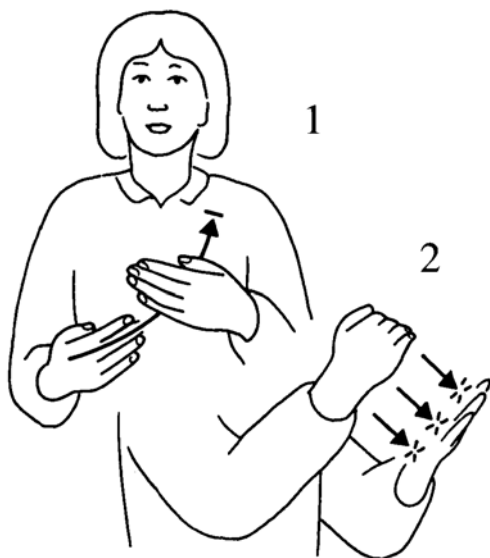
KIVITELEZÉS:

Görcsben tartott kezeinket oldalról fejünk felé toljuk, majd hirtelen lerántjuk azokat.

JELENTÉS:

A jel Jézus kimondhatatlan gyötrelmére és szenvedésére utal, a kigúnyoltságát hangsúlyozza. (Ézs 53,4: *Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől!*)

ÚJSZÖVETSÉG

KIVITELEZÉS:

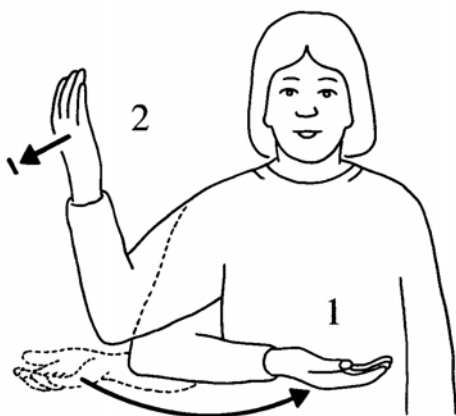
Egyik tenyerünket vízszintesen magunk előtt tartjuk, a másikat függőlegesen feltoljuk előtte, majd a kezünk élével háromszor a kinyújtott tenyerünkre ütünk.

JELENTÉS:

Az Újszövetség a Biblia része, mely az Ószövetséget más megvilágításba helyezi. Ennek kifejezésére a TÖRVÉNY jelet alkalmazzuk,

mert a Biblia két nagy fejezetét az isteni kinyilatkoztatás egységesíti. (*Jn 13,34: Új parancsolatot adok nektek, hogy egymást szeressétek, amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.*)

ÚJZSENGE ÜNNEPE

KIVITELEZÉS:

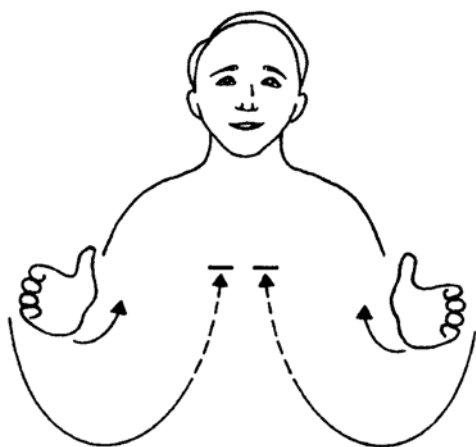
Behajlított karunkat felfelé nyitott tenyérrel a testünkhöz visszük, utána felemeljük, majd előrenyújtjuk.

JELENTÉS:

A GL 3.1526-os és a GL 1.1027-es számú profánjelek összeolvadásából alakult ki az ARATÁS és a HÁLA ünnepének a jele. Az ünnep maga régi hagyományra tekint vissza. Már a Mózes második könyve is említést tesz róla. Ugyanakkor az ARATÁS jele az élet valamennyi területén megszerzett javakra is utal. (*Ef 5,20: Hálákat adván mindenkor mindenekért...*)

ÚR

[Istenre vonatkoztatva]

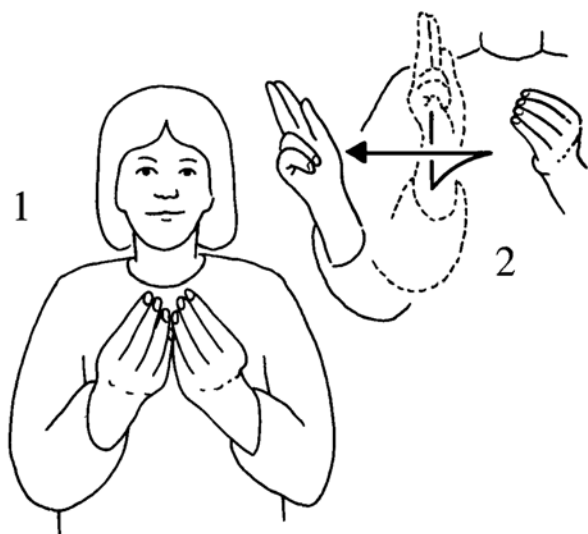
KIVITELEZÉS:

Enyhén behajlított karjainkat felemeljük, tenyereinket féloldalasan előremozdítjuk, majd kissé leengedjük, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A jel azt fejezi ki, hogy Isten, az Úr, áldó Isten. A mozdulat ugyanakkor a mindenkori áldó gesztus mozdulatává lett. (*Zsolt 139,5: Elöl és hátul körülzártál engem, és fölöttem tartod kezedet.*)

ÚRNAPJA

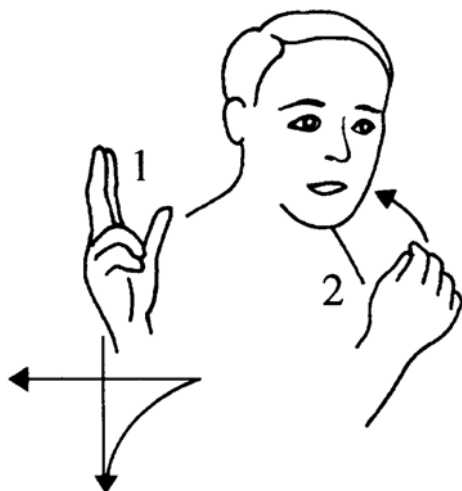
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünkkel feltartunk és bemutatunk egy képzeletbeli ostyát, majd egyik kezünk úgy marad, a másik kezünk három ujjával pedig keresztet rajzolunk a levegőbe.

JELENTÉS:

Az ostya Jézus megtöretett testének a jegye, a keresztet vetés a kenyér megáldásának és megszentelésének a mozdulata.

ÚRVACSORA / KÖZÖSSÉG

KIVITELEZÉS:

Három ujjunkkal keresztet rajzolunk a levegőbe, majd ujjbegyeinket összetesszük, és a szájunkhoz visszük.

JELENTÉS:

A kereszt itt Jézus kereszthalálára emlékeztet, a kenyér jele a tanítványokkal elköltött utolsó vacsorára utal. Jézus ezt a sákramentumot a bűnök bocsánatára és a rá való emlékezésre szerezte. (*Mk 14,22: Vegyétek, ez az én testem!... Vegyétek, ez az én vérem!*)

ÚRVACSORA

[Református úrvacsora]

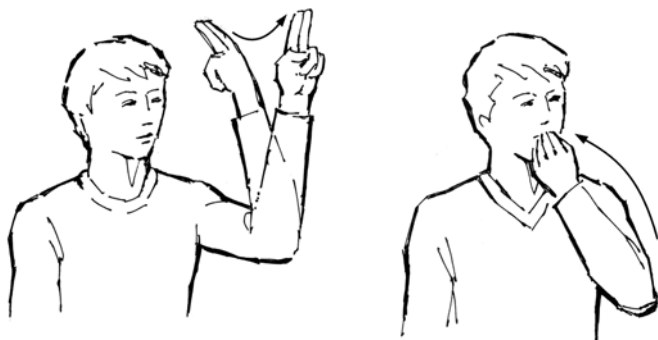

KIVITELEZÉS:

A kenyér megtörésének mozdulatát utánozzuk, melyet követhet a kehely átvételének és szájhoz emelésének a gesztusa.

ÚRVACSORA

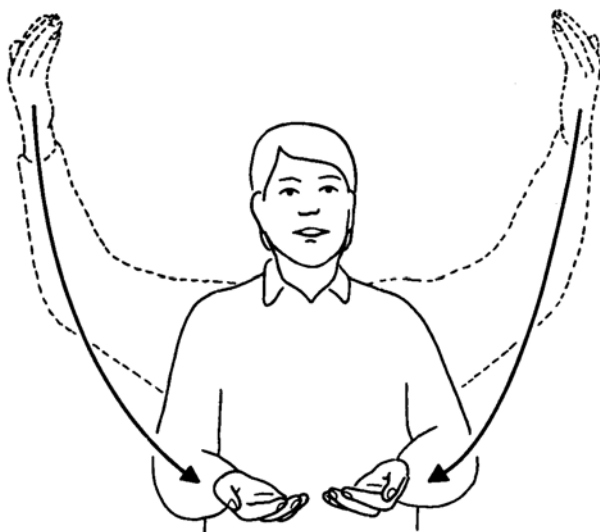
[Szent áldozás]

KIVITELEZÉS:

Az *u* hang daktil jelét formáljuk, majd kezünkkel megérintjük a szájunkat.

ÜDVÖSSÉG

KIVITELEZÉS:

Karjainkat kinyújtva nyitott tenyereinket a magasba emeljük, majd visszaengedjük, egy csészét formálva általuk.

JELENTÉS:

Az üdvösség Isten megváltó beavatkozása az ember vagy a közösség életébe. A mozdulattal készek vagyunk Isten szabadítását elfogadni.

ÜDVÖZÍTŐ

KIVITELEZÉS:

Nyitott tenyereinket oldalról magunk felé húzzuk, eközben kezeinket ökölbe szorítjuk, rövid ideig úgy tartjuk.

JELENTÉS:

A Megváltó szabadítót jelent, aki minket az Istentől való eltávolodásunkból ment ki.

(Lk 2,11: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában.)

ÜNNEP

KIVITELEZÉS:

Kezeinket egymással szemben feltartjuk, és köröket írunk le.

JELENTÉS:

Az istentisztelet alkalmával széttárt kezekkel ünnepelünk, ezzel jelezzük, hogy részt veszünk az Isten országának a dicsőítésében.

ÜNNEPELNI / ÜNNEPSÉG

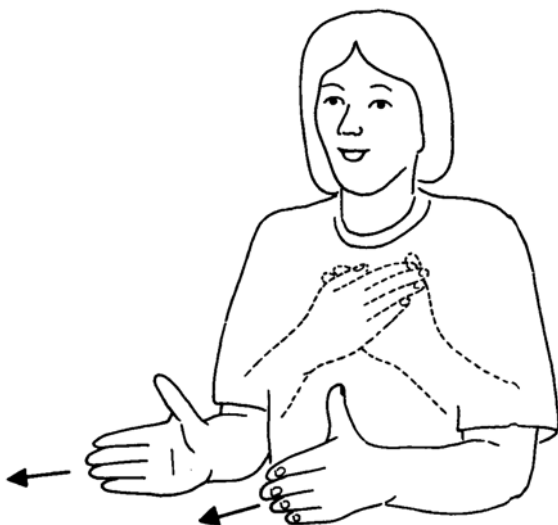
KIVITELEZÉS:

Kezeinket egymással szemben feltartjuk, és köröket írunk le.

JELENTÉS:

Lásd az ÜNNEP fogalomhoz tartozó megjegyzést.

VALLÁS

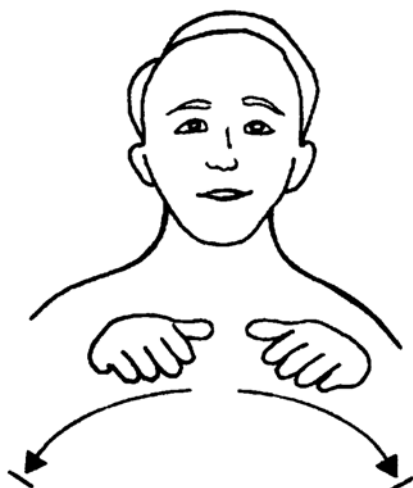
KIVITELEZÉS:

Mindkét kezünket a szívünkre helyezzük, majd tenyereinket egymással párhuzamosan előrenyújtjuk.

JELENTÉS:

A vallás mindig személyes hitélet kell hogy legyen.

VÉDELMEZNI

KIVITELEZÉS:

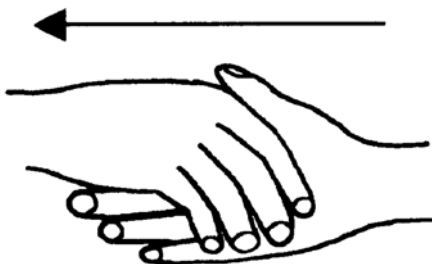
Laza kéztartással mellmagasságban egy félkört írunk le.

JELENTÉS:

A mozdulattal elrejtettséget és áldást jelzünk.
(Zsolt 91,1-2: *Azt mondom az Úrnak: Én oltalmam, váram, Istenem őbenne bízom!*)

VEZETNI

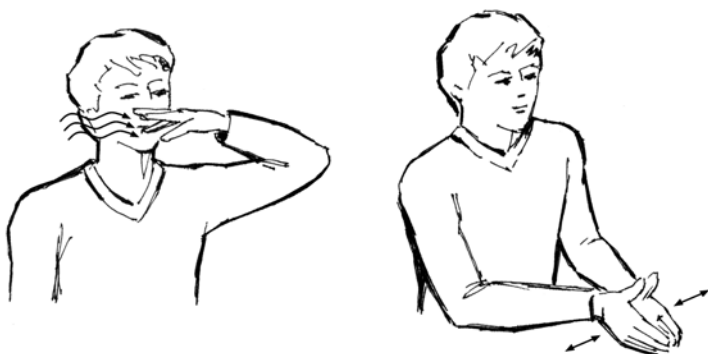
KIVITELEZÉS:

Egyik kezünkkel megfogjuk a másikat, és magunk előtt végighúzzuk.

JELENTÉS:

A jel a kinyújtott kéz megragadása által a vezettetésre és ennek elfogadására utal. („*És ne vigy minket kísértésbe...*”)

VIRÁGVASÁRNAP

KIVITELEZÉS:

Kezeinket, ujjainkat – kissé rázogatva – elvontatjuk az arcunk előtt, majd csuklóinkat egymáshoz verjük, s karjainkat így előre-hátra mozgatjuk.

JELENTÉS:

A jel két másik jelnek az összetétele: a virág illatára utaló jelé, amelyet a vasárnap jele követ.

ZSIDÓ

KIVITELEZÉS:

Tenyerünket lassan a fejünk búbjára helyezzük.

JELENTÉS:

A jel a zsidó férfiak fejfedőjére utal, melyet az istentisztelet és az imádság ideje alatt viselniük kell.

ZSOLTÁR

KIVITELEZÉS:

A *zs* hang daktil jelét formáljuk.

TARTALOM

<i>Előszó</i>	5
A domány / Adakozni	7
Advent (1)	8
Advent (2)	9
Akarat [Isten akarata]	10
Alatt [Poncius Pilátus alatt]	11
Alázat / Alázatos	12
Áldozat / Áldozni	13
Ámen	14
Angyal.....	15
Apostol.....	17
Átok	18
Atya / Atyaisten	19
B ékesség	20
Bérmálás.....	21
Bevallani	22
Biblia	23
Birodalom [A halál birodalma].....	24
Birodalom [Az Isten birodalma]	25
Bízni / Hinni	26
Böjtfő	27
Böjtölni	28
Bűn / Adósság.....	29

Bűnbánatot tartani	30
Bűnösök	31
Csendesség / Elmélkedés	32
Csoda	33
Diakónia	34
Diakónus [Evangélikus diakónus]	35
Diakónus [Katolikus diakónus].....	36
Dicsőség	37
Dicsőség [Isten dicsősége].....	38
Egy új nap	39
Egyszülött Fiú.....	40
Eltemetni	41
Engedelmes / Engedelmesség.....	42
Erő	43
Evangélikus	44
Evangélium.....	45
Farizeus	46
Feladat / Kiküldeni.....	47
Felmenni a mennyekbe.....	48
Feltámadni / Feltámadás	49
Foganni [A Szentlélek által foganni].....	50
Gondoskodni	51
Gonosz	52
Gyógyítani	53

Gyónni	54
Gyülekezet / Közösség	55
Hála	56
Halleluja	57
Halott / Halál	58
Háromkirályok	59
Háromkirályok ünnepe	61
Házasság.....	62
Hinni / Hit	63
Hit.....	64
Hűséges / Hűség.....	65
Húsvét / Feltámadás / Teremtés	66
Igazságos / Igazságosság	67
Imádkozni / Imádság (1).....	69
Imádkozni / Imádság (2).....	70
Istenek.....	71
Istentisztelet	72
Ítélni	73
Jászol	74
Jézus / Keresztény	75
Jézus Krisztus	76
Jézus vére	77
Jönni	78
Jóság / Jóságos	79
Júdás	80

Karácsony (1)	81
Karácsony (2)	82
Katolikus	83
Kegyelem / Kegyelmes.....	84
Kegyes	85
Kenyér	86
Keresztapa / Keresztanya	87
Keresztény / Keresztényi (1)	88
Keresztény / Keresztényi (2)	89
Keresztre feszíteni	90
Keresztség	91
Kijelenteni / Kijelentés	92
Kísértés	93
Konfirmáció.....	94
Könyörület / Megkönyörülni	95
Követő	96
Közbenjárás	97
Küldeni / Küldetés	98
Legyen [Legyen meg a te akaratod]	99
Lélek	100
Lelkész / Lelkésznök	101
Lelkigondozás / Lelkigondozó	102
Magasztalás / Magasztalni	104
Magasztalni	105
Magunkba szállni	106

Maradni	107
Mária.....	108
Megbocsátani / Megbocsátás	
/ Tanítványok	109
Meghalni / Halál	110
Megmenteni	111
Megtartás / Megtartatás	112
Megtérni	113
Megváltani.....	114
Megváltó	115
Mennybemenetel	116
Mennyország	117
Messiás.....	118
Mindenható	119
Mindennapi [A mi mindennapi kenyerünk]	120
Misszió.....	121
Nagycsütörtök	122
Nagypéntek	123
Név [Isten neve]	124
Oltár	125
Ostya / Jézus teste	126
Ószövetség	127
Ökumenikus	129
Ördög / Sátán	130
Örökkévaló / Örökkévalóság	131

Pap [Katolikus pap]	132
Pápa	133
Paradicsom / Isten országa	
/ Mennyország	134
Parancsolat / Tízparancsolat	135
Pásztor	136
Pogány	137
Pokol.....	138
Prédikálni / Prédikáció	139
Próféta.....	140
Pünkösd	141
Püspök [Evangélikus püspök]	142
Püspök [Katolikus püspök]	143
Református	144
Remélni / Reménység	145
Sákramentum / Szent	146
Szekta.....	148
Szent	149
Szenháromság	150
Szentlélek (1)	151
Szentlélek (2)	152
Szenvedni / Szenvedés	153
Szeretet.....	154
Szolgálni	155
Szombat.....	156

Tanítványok / Megbocsátani	157
Te / Téged / Tied	
/ Neked [Istenre vonatkoztatva].....	158
Templom	159
Teremtés / Teremtő / Húsvét	
/ Feltámadás	160
Tökéletes / Tökéletesség	161
Töviskorona	163
Újszövetség	164
Újzsenge ünnepe	166
Úr [Istenre vonatkoztatva]	167
Úrnapja	168
Úrvacsora / Közösség	169
Úrvacsora [Református úrvacsora]	170
Úrvacsora [Szent áldozás]	171
Üdvösség	172
Üdvözítő	173
Ünnep	174
Ünnepelni / Ünnepség	175
Vallás	176
Védelmezni	177
Vezetni	178
Virágvasárnap	179
Zsidó	180
Zsoltár	181

Felelős kiadó Visky András
Felelős szerkesztő Daray Erzsébet
Műszaki vezető Lőrincz Előd
Borítóterv Csiki Csaba, Szabó Péter

Kiadja: CE Koinónia Kiadó Kolozsvár
Levél- és rendelési cím:
RO-3400 Cluj, Str. Paris Nr. 15
E-mail: koinonia@mail.dntcj.ro
www.koinonia.ro

ISBN 973 8022 58 4